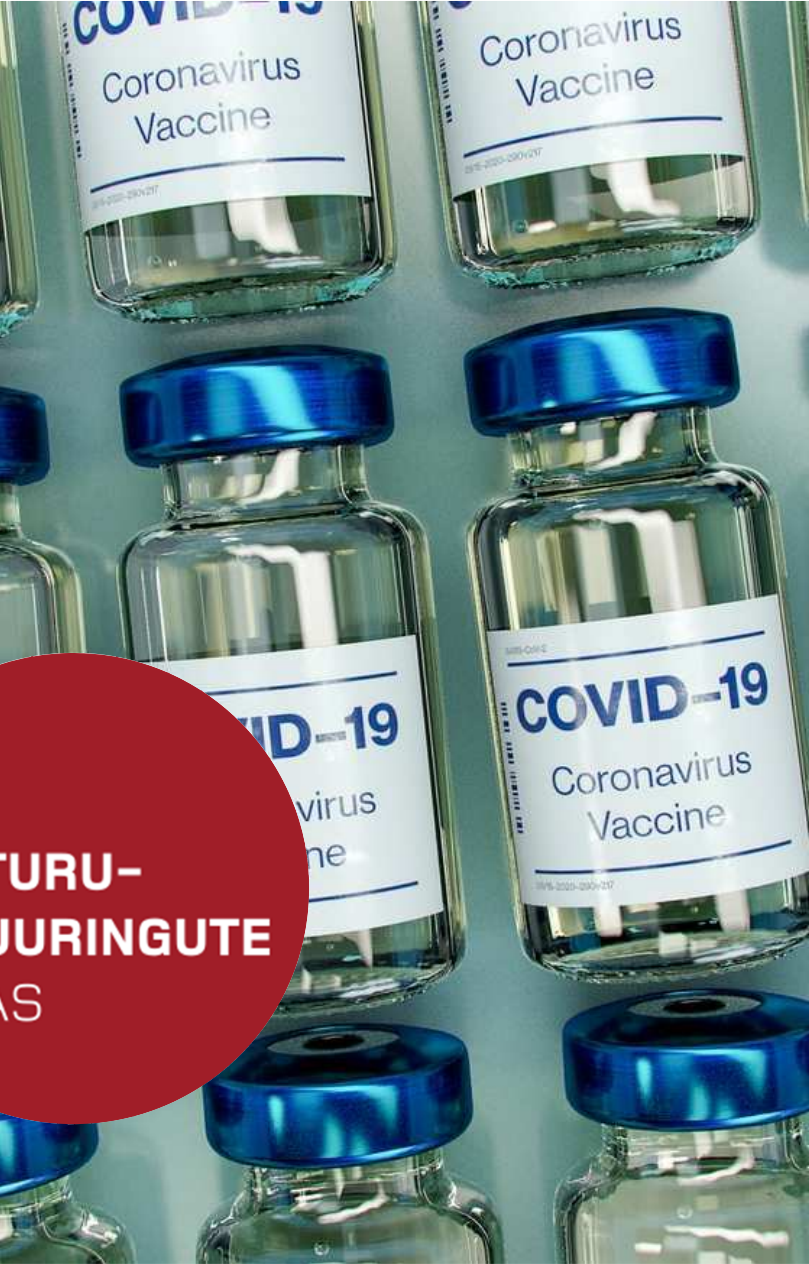

**TURU-
UURINGUTE
AS**

COVID-19 teemaline küsitlus 28. küsitlislaine

Küsitlus 15a. ja vanema elanikkonna seas
21.-26. aprill 2021

Sisukord

- Sisukord.....Slaid 2
- Sissejuhatus.....Slaid 3
- Küsitlusalainete toimumise ajad ning valimite suurused.....Slaid 4
- Valimi profiil.....Slaid 5
- Infokanalid ja teabe otsimine.....Slaidid 6-9
- Üldine rahulolu olukorra lahendamise Eestis.....Slaid 10
- Hinnang praegusele olukorrale.....Slaidid 11-12
- Kursisolek praeguste meetmetega.....Slaidid 13-14
- Suhtumine meetmetesse.....Slaidid 15-17
- Suuniste järgimine.....Slaidid 18-21
- Suhtumine meeleavaldustesse.....Slaid 22
- Mure nakatumise ees.....Slaid 23
- Enda rolli teadvustamine viiruse
piiramisel.....Slaid 24-25
- Valmidus vaktsineerimiseks.....Slaid 26
- Kokkupuude koroonaviirusega.....Slaid 27
- Vaimne tervis.....Slaidid 28-31
- Perevägivalla kogemine ja teadlikkus ohvriabi telefonist.....Slaidid 32-33
- Sissetulekute vähenemine ja majanduslik toimetulek.....Slaidid 34-35
- Kohaliku omavalitsuse abi.....Slaidid 36-38
- Muutused töötamises.....Slaidid 39-40
- Kokkuvõte.....Slaidid 41-44
- Teostajad.....Slaid 45

Sissejuhatus

• Eesmärk

- Uuringu eesmärgiks oli kaardistada elanike ohutunnetus koroonaviiruse leviku osas ning hoiakud viiruse leviku ennetamiseks antud soovitude ja piirangute suhtes. Tegu on järjekorras kahekümne kaheksanda küsitluslainega (esimene laine toimus 2020. aasta kevadel eriolukorra esimesel nädalal, edasi toimus üks küsitluslaine kord nädalas kuni eriolukorra lõpuni, peale eriolukorra lõppu on küsitlused toimunud pikema ajalise intervalliga). 28. laine küsitlus toimus 21.-26. aprillil 2021. Varasemate küsitluslainete toimumise ajad ning valimite suurused on toodud järgmisel slaidil.

• Sihtrühm ja valim

- Uuringu sihtrühmaks on Eesti elanikud vanuses 15a. ja vanemad. Kokku vastas 28. laines küsitlusele 1253 inimest.
- Valim on esinduslik Eesti regioonide, asulatüübi, vastaja soo, vanuserühma ja rahvuse suhtes.
- Lisaks põhivalimile (1003 Eesti elanikku) moodustati uuringu 28. küsitluslaines ka Ida-Virumaa elanike lisavalim suurusega 250 vastajat.

• Läbiviimine

- Küsitlus viidi läbi veebi- ja telefoniküsitluse kombineeritud meetodil.

• Tellija

- Tulemuste omandiõigus kuulub tellijale. Uuringu tellijaks on Sotsiaalministeerium. Osade varasemate uuringulainete tellijaks on olnud ka Riigikantselei.

• Veapiirid

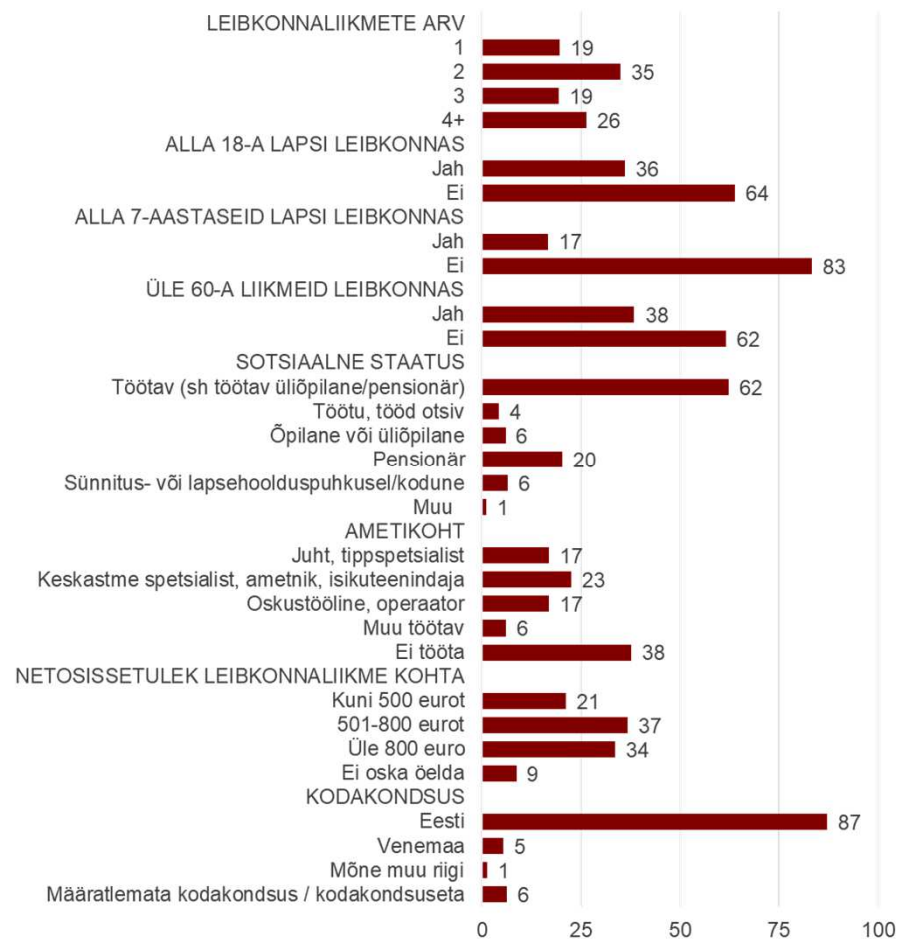
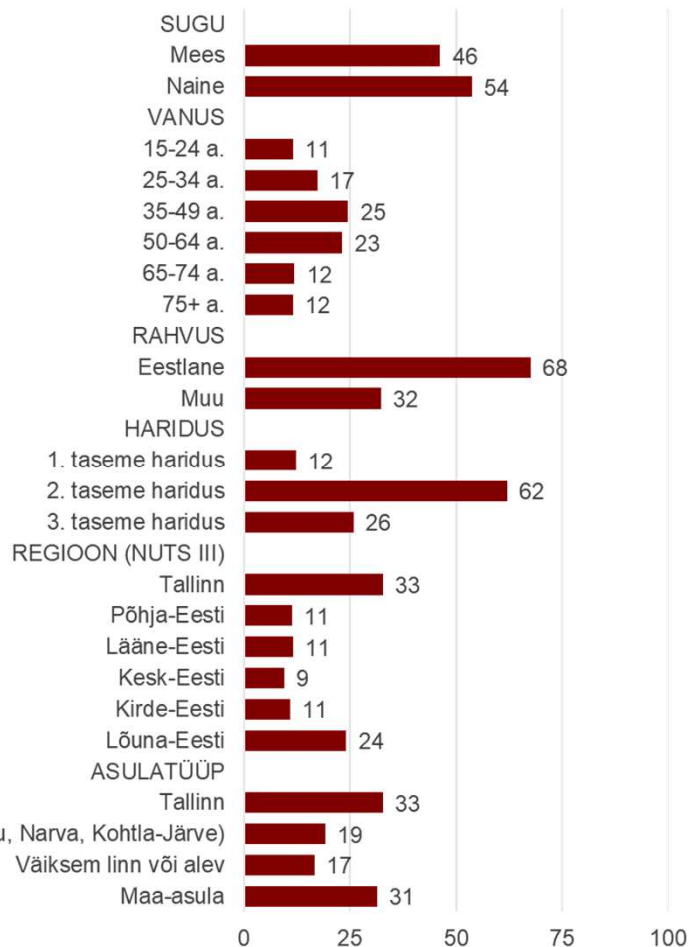
- Tulemuste laiendamisel üldkogumile (15-aastased ja vanemad elanikud) tekkida võiva maksimaalse valimivea suurus jääb 95%-lisel usaldusnivool 2,8% piiresse (väiksemate gruppide, nt vanuserühmad, vaatlemisel võib viga olla suurem).

Küsitlusalainete toimumise ajad ning valimite suurused

Aasta	Küsitlusalaine nr.	Küsitluse kuupäevad	Valimi suurus
2021	28. laine	21.-26. aprill	1253
	27. laine	8.-11. aprill	1253
	26. laine	26.-29. märts	1253
	25. laine	11.-14. märts	1252
	24. laine	26.-28. veebr.	1252
	23. laine	5.-8. veebr.	1253
	22. laine	22. - 25. jan.	1253
	21. laine	8.-10. jan.	1253
2020	20. laine	14.-16. dets.	1255
	19. laine	1.-3. dets.	1255
	18. laine	16.-18. nov.	1252
	17. laine	2.-4. nov.	1253
	16. laine	22.-25. okt.	1255
	15. laine	8.-11. okt.	1255
	14. laine	10.-13. sept	1261
	13. laine	14.-17. aug.	1257
	12. laine	8.-10. jul.	1266
	11. laine	17.-19. jun.	1256
	10. laine	19.-20. mai	2035
	9. laine	12.-13. mai	2011
	8. laine	5.-6. mai	2009
	7. laine	28.-29. apr.	2024
	6. laine	21.-23. apr.	2059
	5. laine	14.-16. apr.	2077
	4. laine	7.-9. apr.	2039
	3. laine	31. märts -2. apr.	2031
	2. laine	24.-26. märts	2037
	1. laine	19.märts	1257

Valimi profiil

N=1253, %

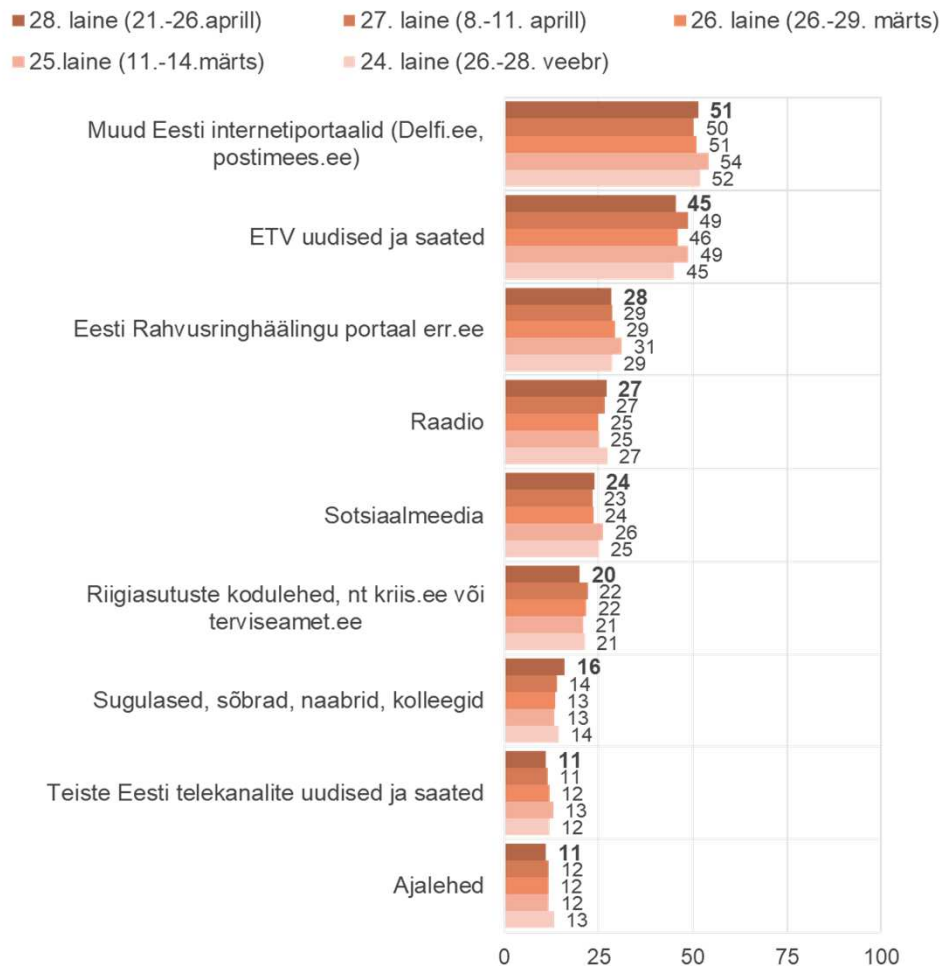

* HARIDUS: **1. taseme haridus:** Alg- või põhiharidus, kutseharidus põhihariduse baasil; **2. taseme haridus:** kesk- või keskeriharidus, kutseharidus keskhariduse baasil; **3. taseme haridus:** kõrgharidus

Infokanalid koroonaviiruse teemal

Kõik vastajad, n=1253 (varasemates lainetes 1252-1253 vastajat), %

Palun märkige kolm olulisemat allikat, millest Te saate informatsiooni koroonaviirusest ja sellest, mida on vaja teha koroonaviirusega seotud olukorras.

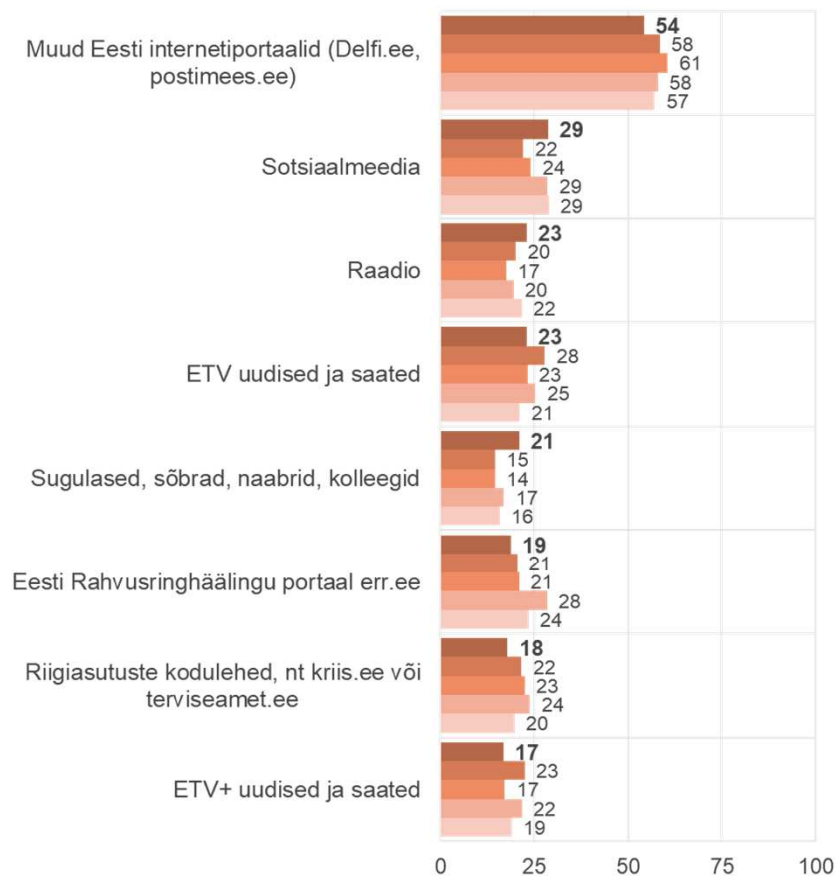

Infokanalid koroonaviiruse teemal

Mitte-eestlastest vastajad, n=515, (varasemates lainetes 496-528 vastajat), %

Palun märkige kolm olulisemat allikat, millest Te saate informatsiooni koroonaviirusest ja sellest, mida on vaja teha koroonaviirusega seotud olukorras.

■ 28. laine (21.-26.aprill) ■ 27. laine (8.-11. aprill) ■ 26. laine (26.-29. märts)
■ 25.laine (11.-14.märts) ■ 24. laine (26.-28. veebr)

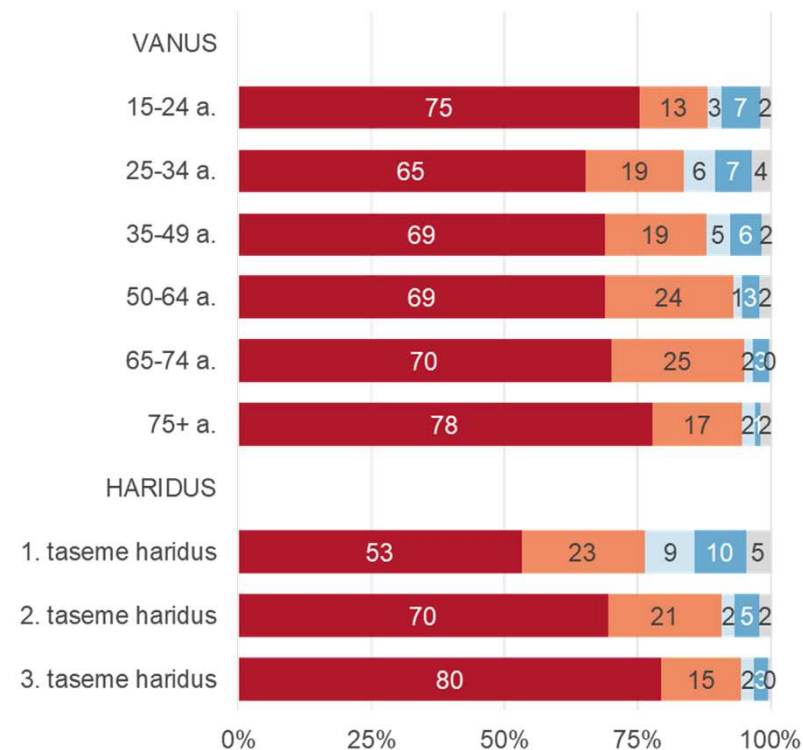
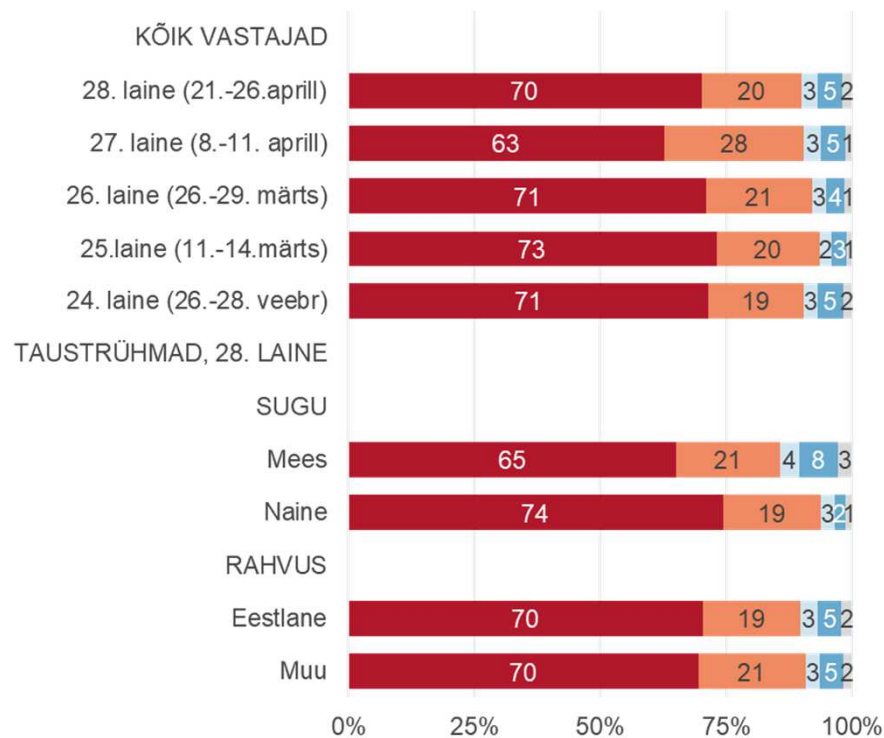

Info saamine koroonaviiruse kohta

Kõik vastajad n=1253 (varasemates lainetes 1252-1253 vastajat)

Kuidas Te tavaliselt saate koroonaviiruse kohta jooksvalt usaldusväärset infot, et otsustada, kuidas on sellest tulenevalt kõige õigem toimida?

- Kasutan kindlaid allikaid, mida usaldan
- Eri allikatest tuleb vastuolulist infot, raske on otsustada, mida usaldada
- Ma ei tea üldse, kust leida usaldusväärset infot
- Ma ei tunne huvi selle teema vastu
- Ei oska öelda

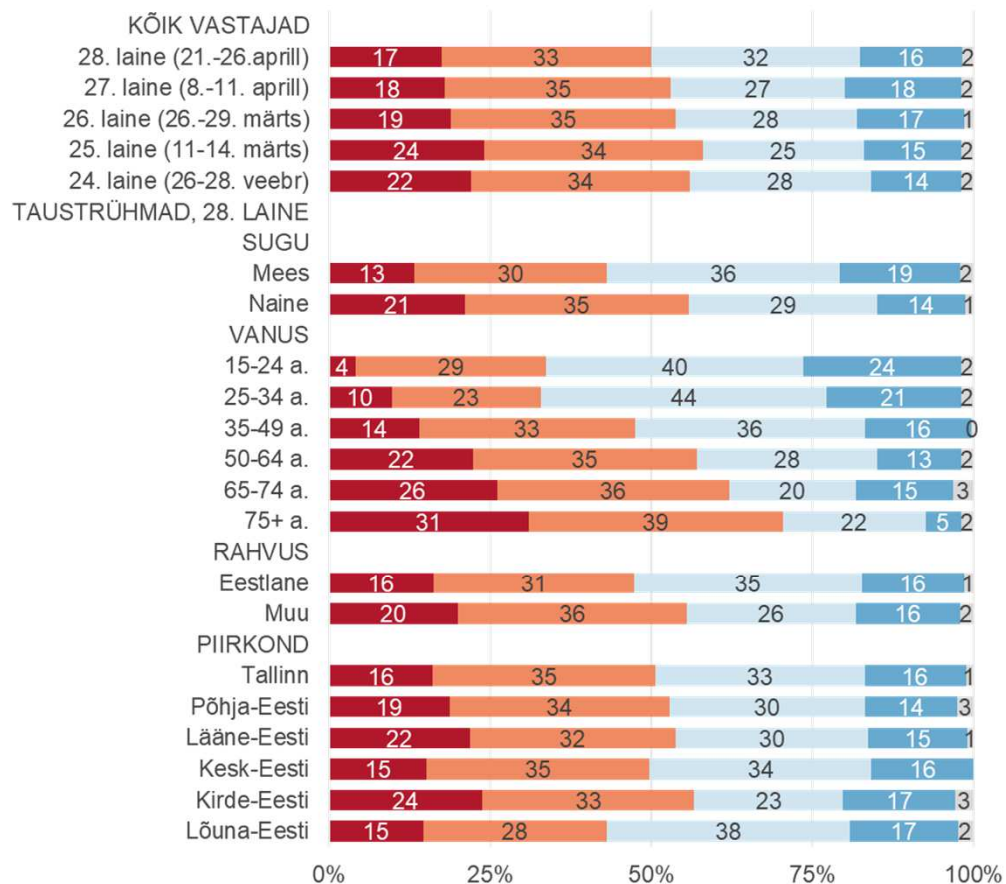

Koroonaviiruse kohta teabe otsimine

Kõik vastajad, n=1253 (varasemates lainetes 1252-1253 vastajat)

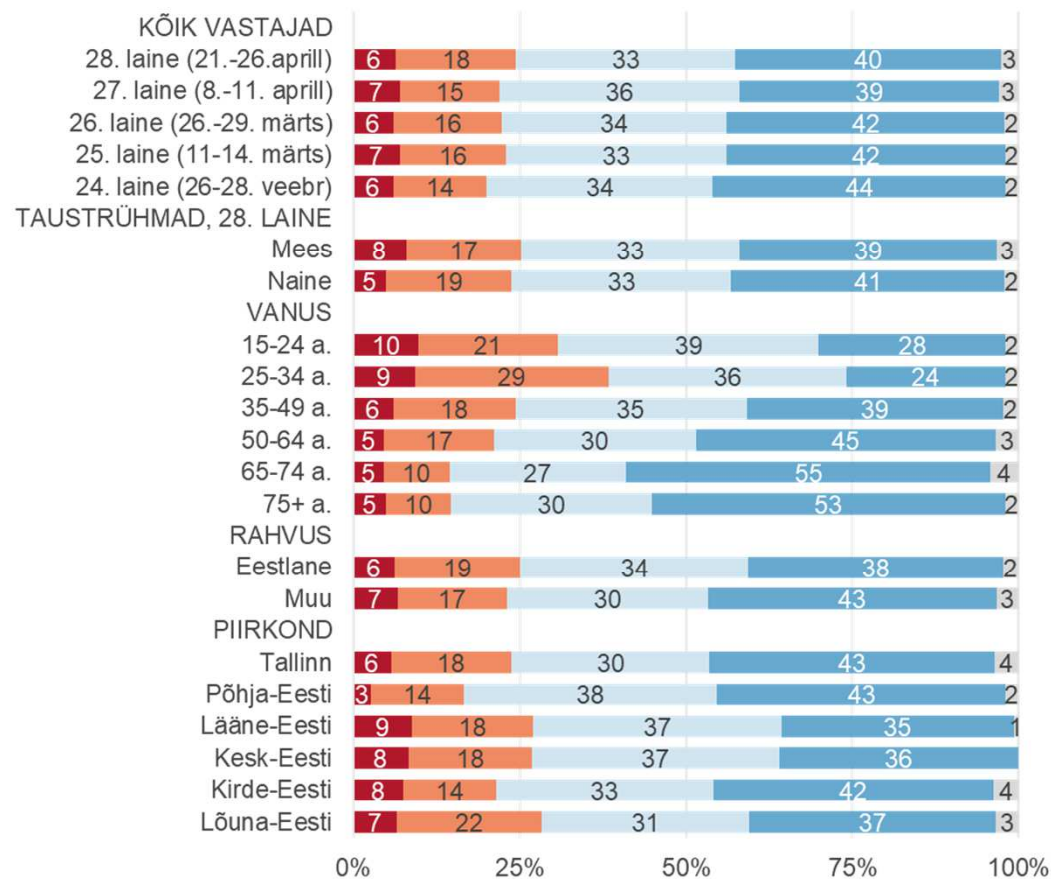
Arvestades koroonaviirusega seotud olukorda Eestis, kuivõrd olete nõus järgmise väitega:
Ma otsin teadlikult ja regulaarselt koroonaviiruse teemalisi uudiseid, kuna pean seda oluliseks.

■ Täiesti nõus ■ Pigem nõus ■ Pigem ei ole nõus ■ Ei ole üldse nõus ■ Ei oska öelda

Ma väldin teadlikult koroonaviiruse teemalisi uudiseid, kui see vähegi võimalik on.

■ Täiesti nõus ■ Pigem nõus ■ Pigem ei ole nõus ■ Ei ole üldse nõus ■ Ei oska öelda

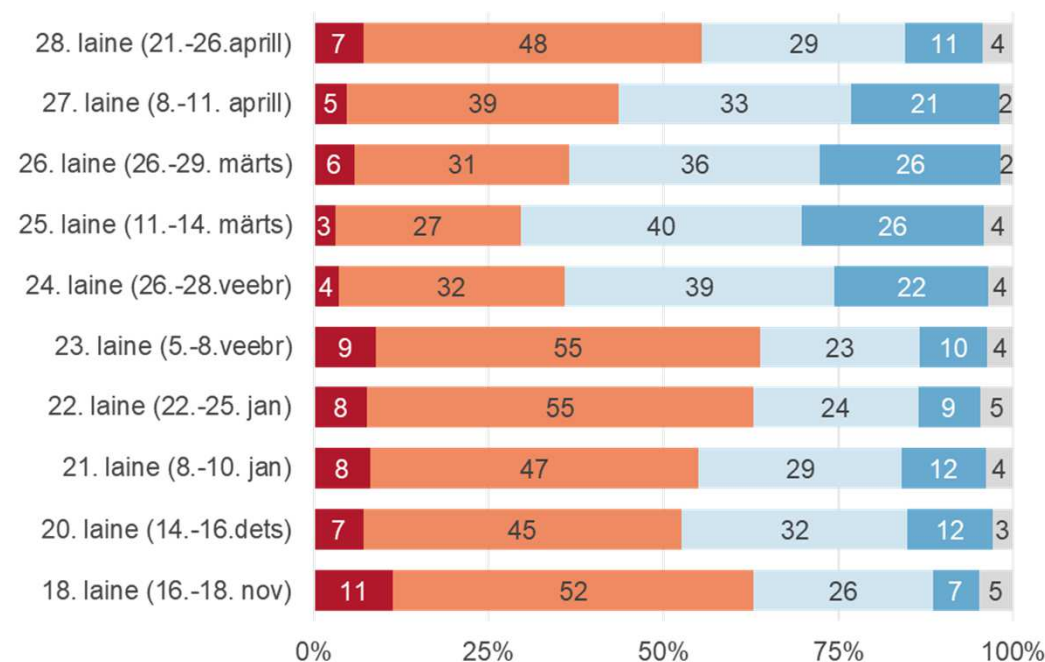
Üldine rahulolu olukorra lahendamise Eestis

Kõik vastajad n=1253 (varasemates lainetes 1252-1255 vastajat)

Koroonaviirusega seonduv on puudutanud kogu maailma, ning erinevates riikides on olukorra lahendamiseks valitud erinevaid lähenemisi, erinevate tulemustega. Kui rahul Te olete sellega, kuidas on olukorda lahendatud Eestis viimase kahe kuu jooksul?

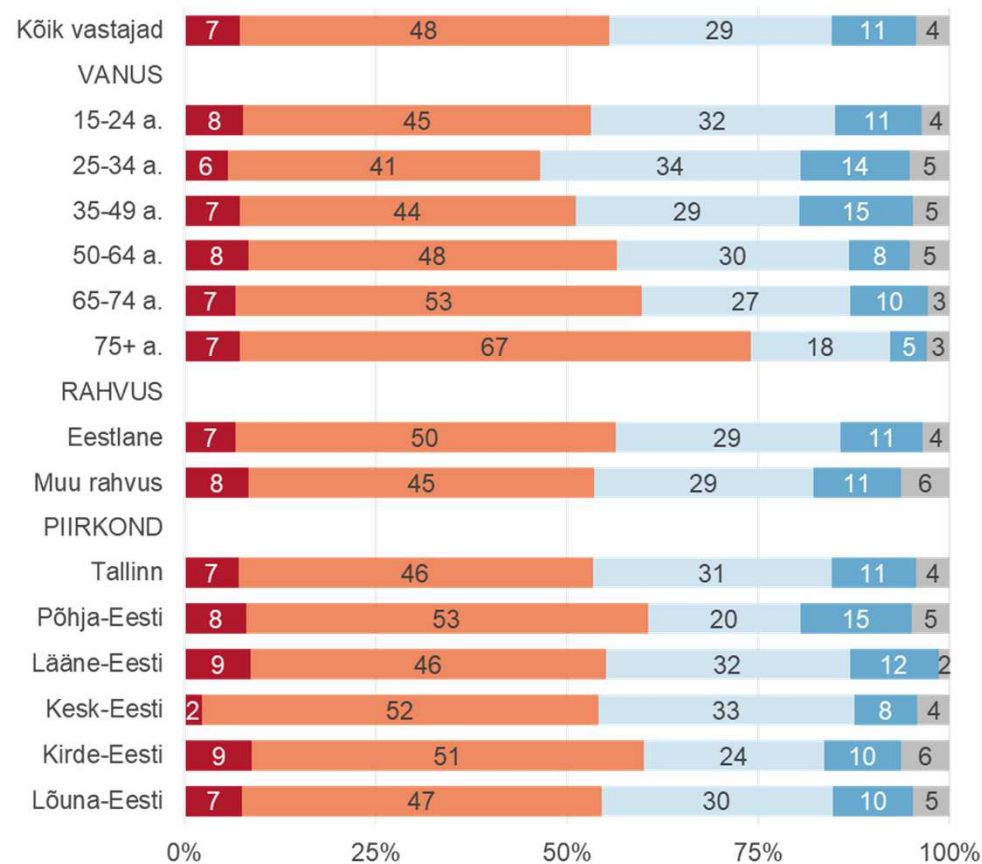
Ajaline võrdlus

■ Olen väga rahul ■ Olen pigem rahul ■ Pigem ei ole rahul ■ Ei ole üldse rahul ■ Ei oska öelda

Taustühmade võrdlus, 28. laine

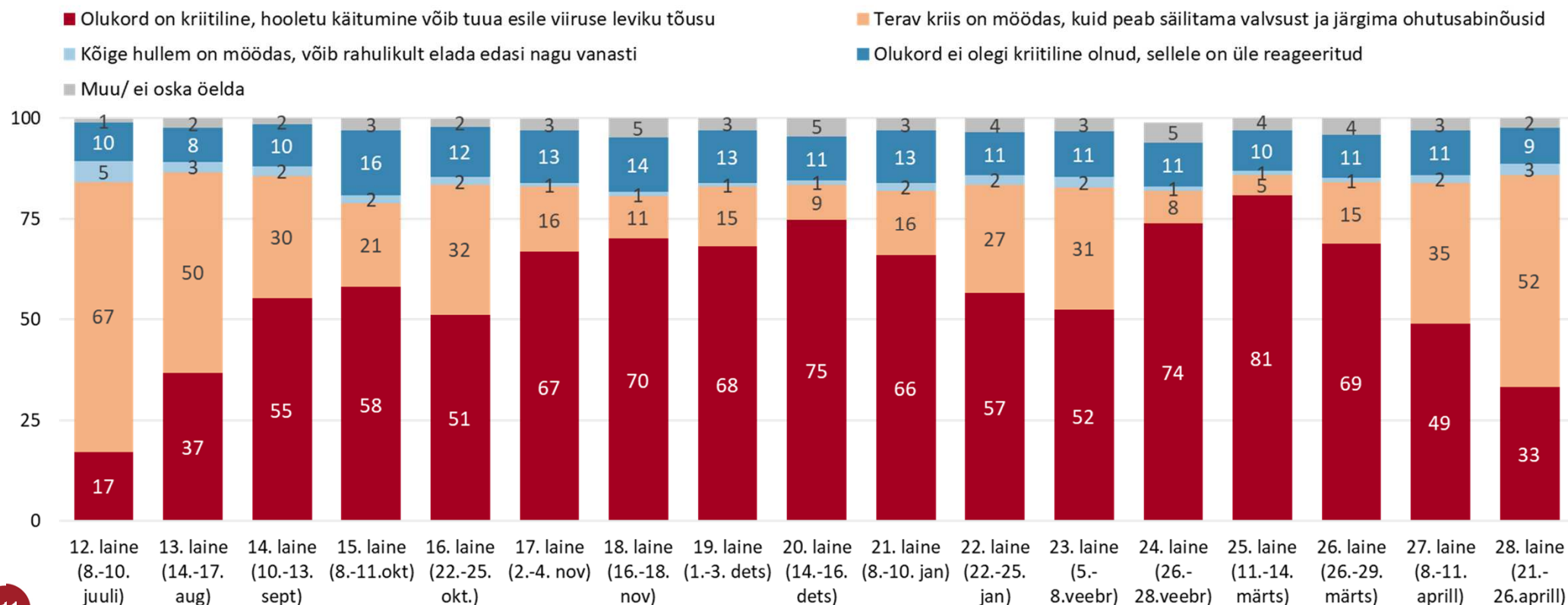
■ Olen väga rahul ■ Olen pigem rahul ■ Pigem ei ole rahul ■ Ei ole üldse rahul ■ Ei oska öelda

Hinnang praegusele olukorrale, ajaline võrdlus

Kõik vastajad n=1253 (varasemates lainetes 1252-1266 vastajat), %

Milline nimetatud väidetest iseloomustab Teie hinnangul kõige paremini tänast koroonaviirusega seotud olukorda Eestis?

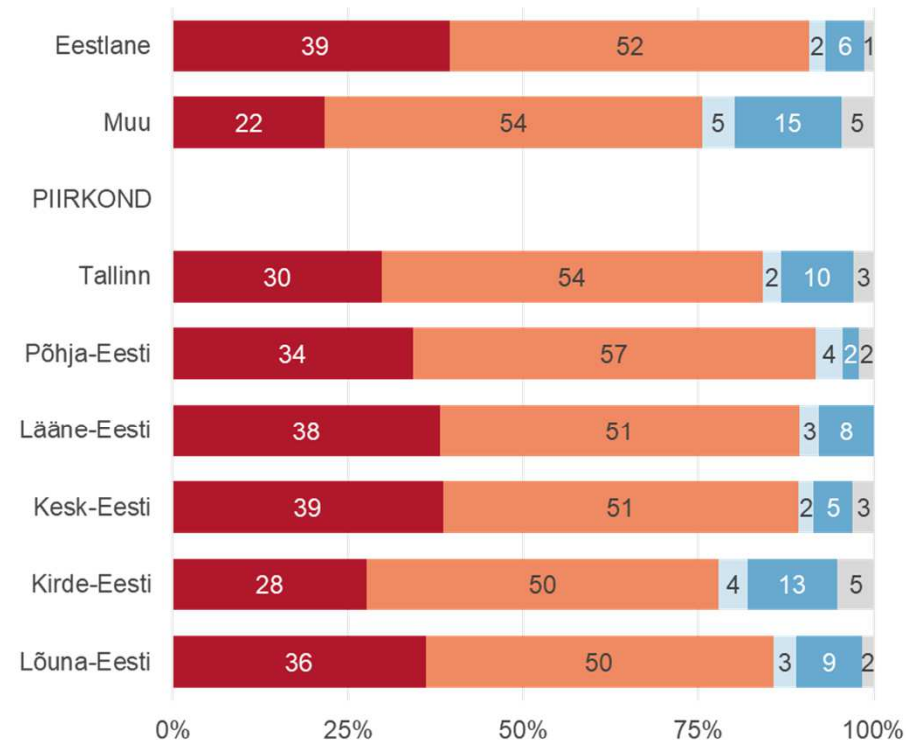
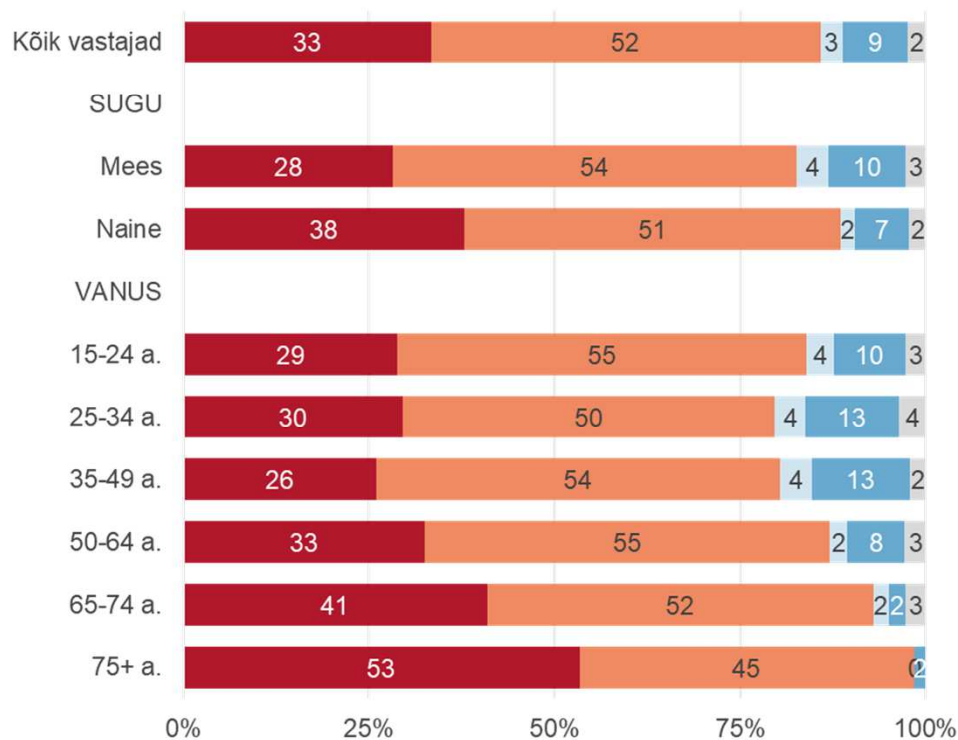

Hinnang praegusele olukorrale, taustrühmade võrdlus

Kõik vastajad, n=1253

Milline nimetatud väidetest iseloomustab Teie hinnangul kõige paremini tänast koroonaviirusega seotud olukorda Eestis?

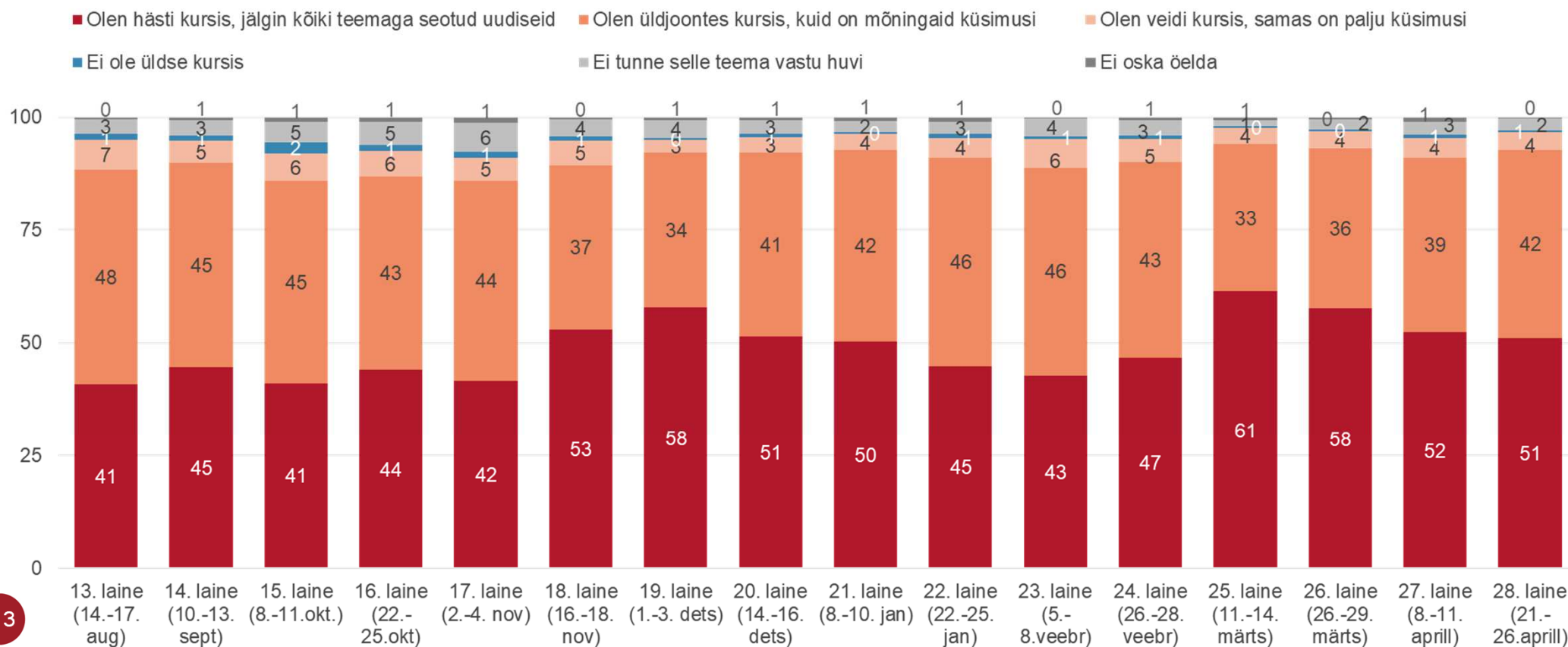
- Olukord on kriitiline, hooletu käitumine võib tuua esile viiruse leviku tõusu
- Terav kriis on möödas, kuid peab säilitama valvsust ja järgima ohutusabinõusid
- Kõige hullem on möödas, võib rahulikult elada edasi nagu vanasti
- Olukord ei ole kriitiline olnud, sellele on üle reageeritud
- Muu/Ei oska öelda

Kursisolek praeguste meetmetega, ajaline võrdlus

Kõik vastajad n=1253 (varasemates lainetes 1251-1266 vastajat), %

Mil määral olete Te kursis sellega, millised koroonaviiruse leviku piiramiseks sisse viidud meetmed kehtivad täna sel päeval?

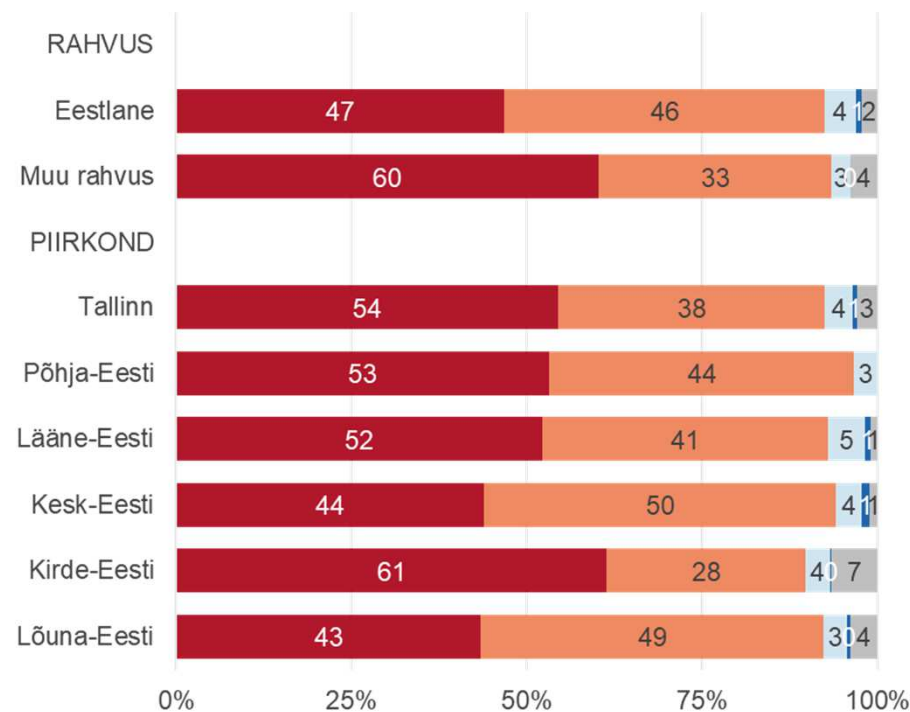
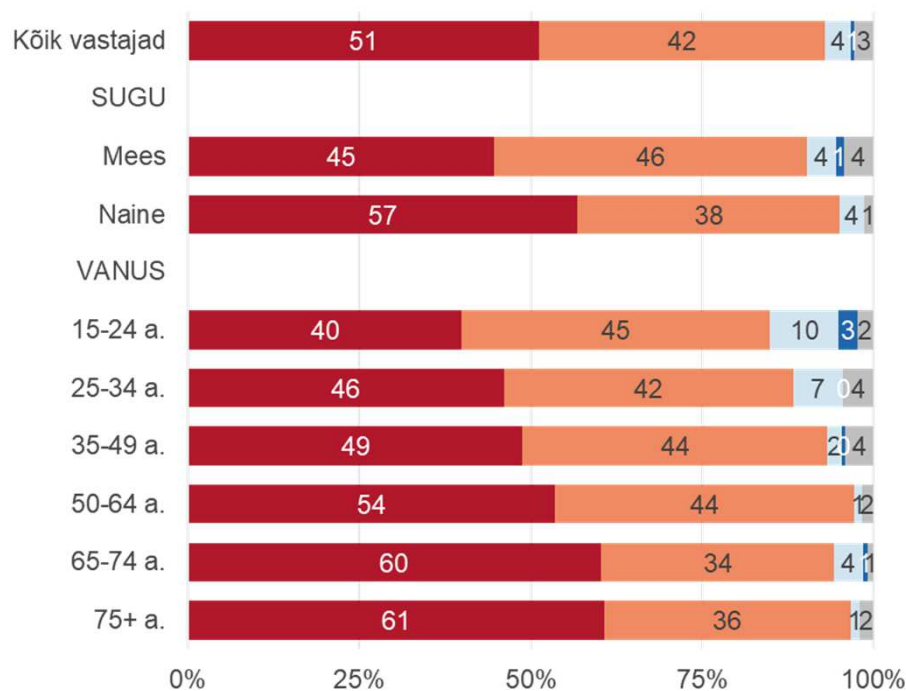

Kursisolek praeguste meetmetega, taustrühmade võrdlus

Kõik vastajad, n=1253

Mil määral olete Te kursis sellega, millised koroonaviiruse leviku piiramiseks sisse viidud meetmed kehtivad täna sel päeval?

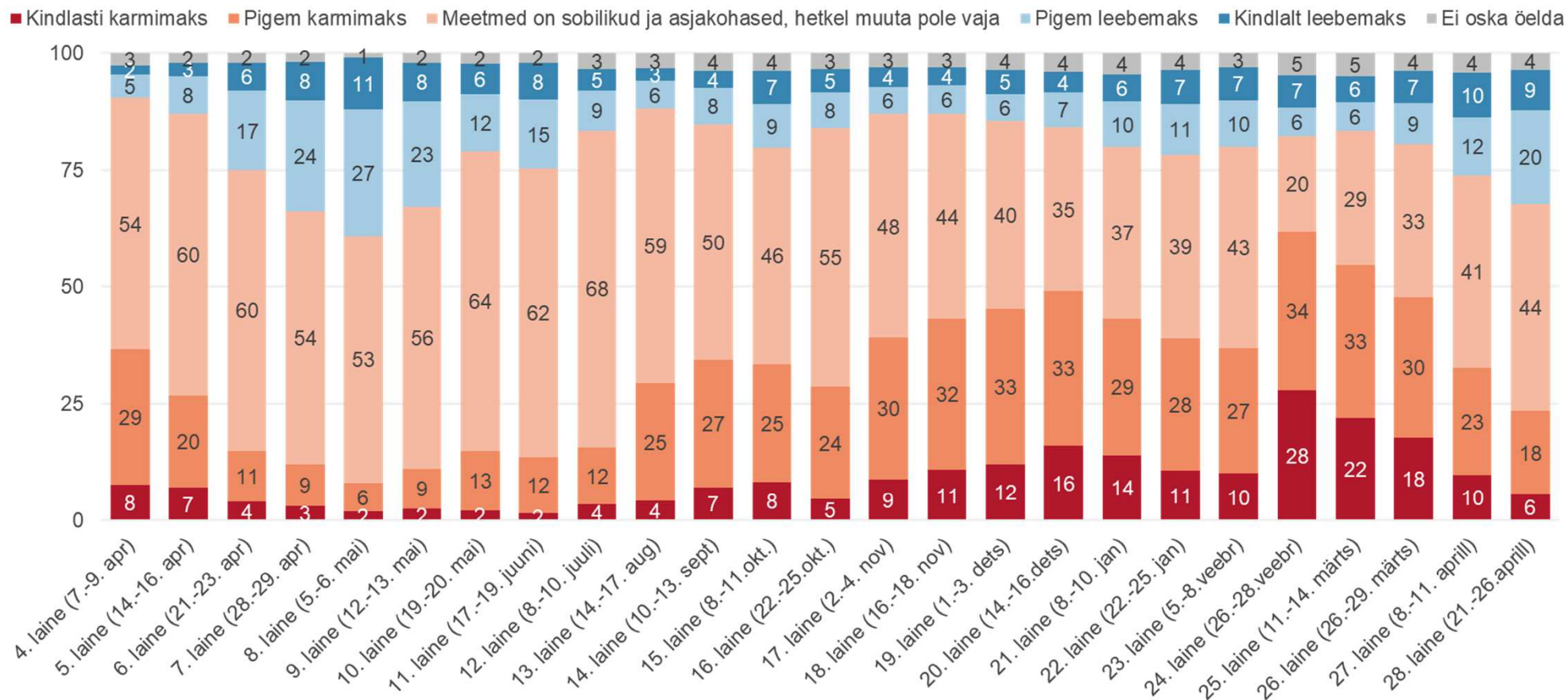
- Olen hästi kursis, jälgin kõiki teemaga seotud uudiseid
- Olen üldjoontes kursis, kuid on mõningaid küsimusi
- Olen veidi kursis, samas on palju küsimusi
- Ei ole üldse kursis
- Ei tunne huvi/ei oska öelda

Suhtumine meetmetesse, ajaline võrdlus

Kõik vastajad n=1253 (varasemates lainetes 1252-2077 vastajat), %

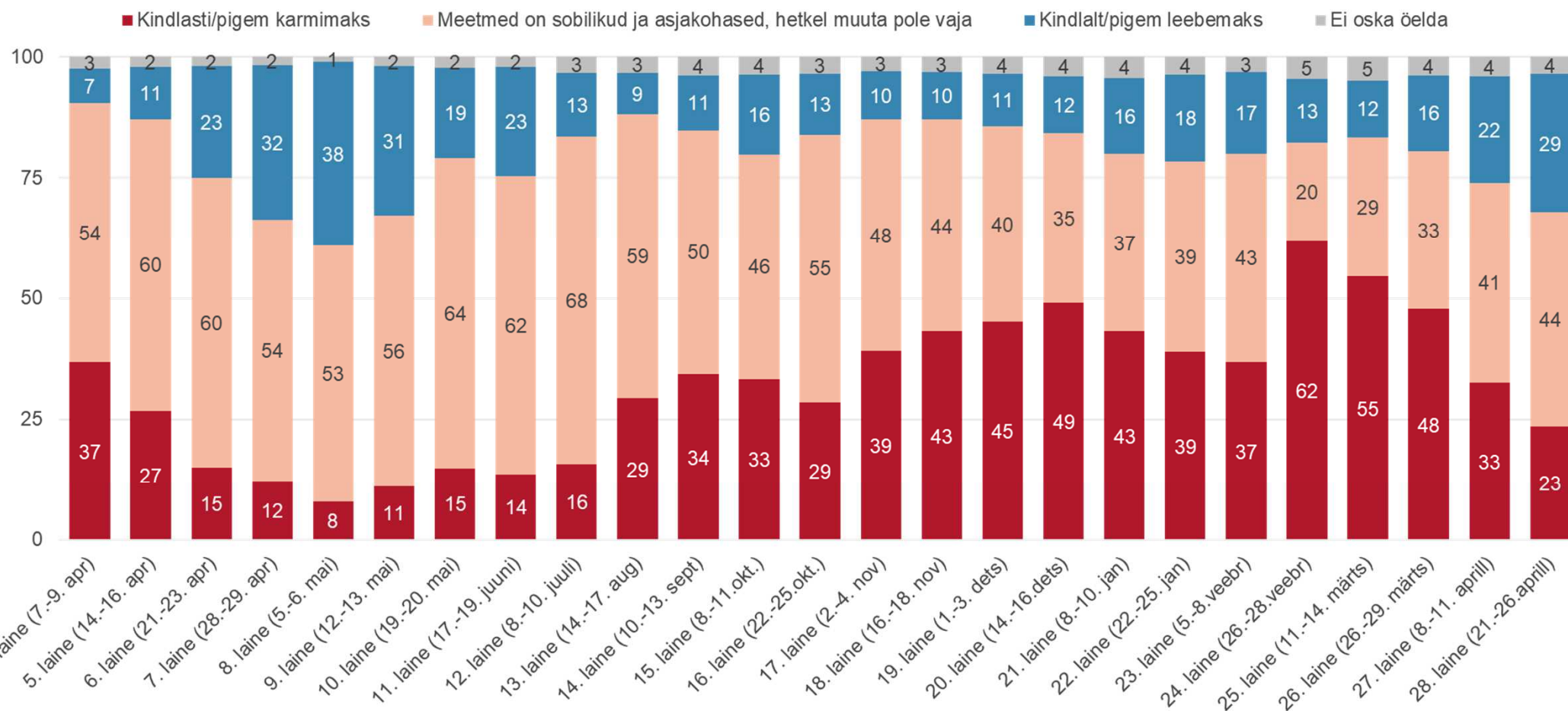
Kuidas hindate tänasel päeval kehtivate meetmete asjakohasust - kas neid peaks Teie arvates muutma? Meetmed peaks muutma ...

Suhtumine meetmetesse (kokkuvõtlikult), ajaline võrdlus

Kõik vastajad n=1253 (varasemates lainetes 1252-2077 vastajat), %

Kuidas hindate täna sel päeval kehtivate meetmete asjakohasust - kas neid peaks Teie arvates muutma? Meetmed peaks muutma ...

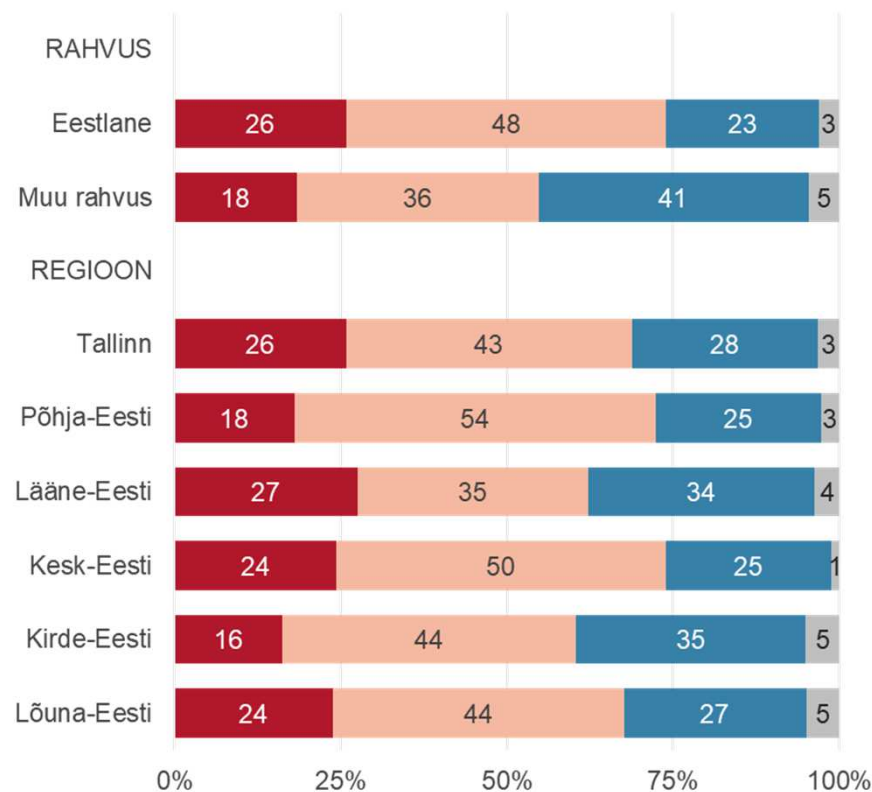
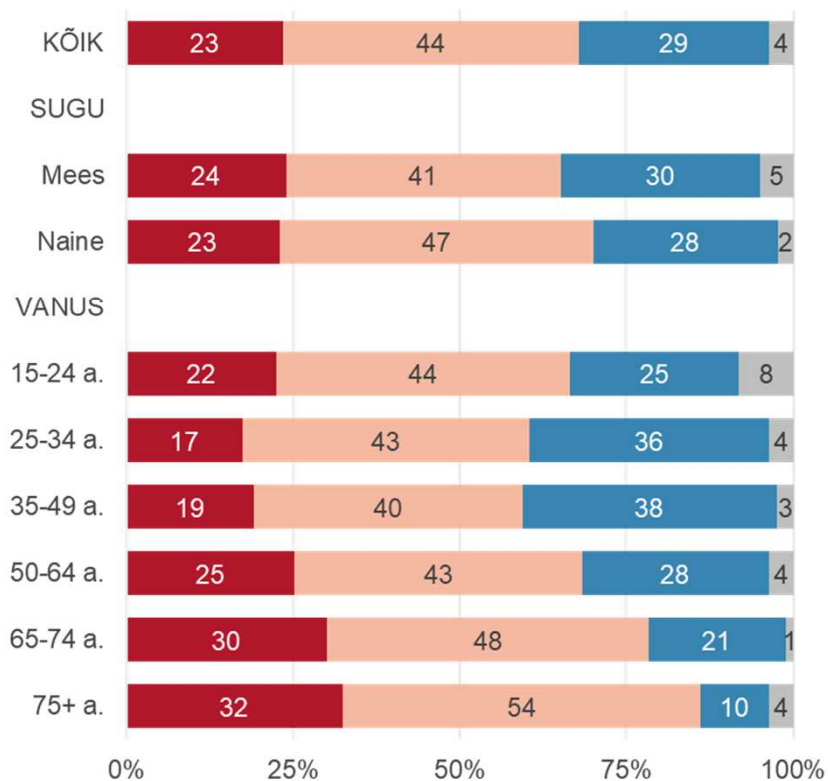

Suhtumine meetmetesse, taustrühmade võrdlus

Kõik vastajad, n=1253

Kuidas hindate tänasel päeval kehtivate meetmete asjakohasust - kas neid peaks Teie arvates muutma? Meetmed peaks muutma ...

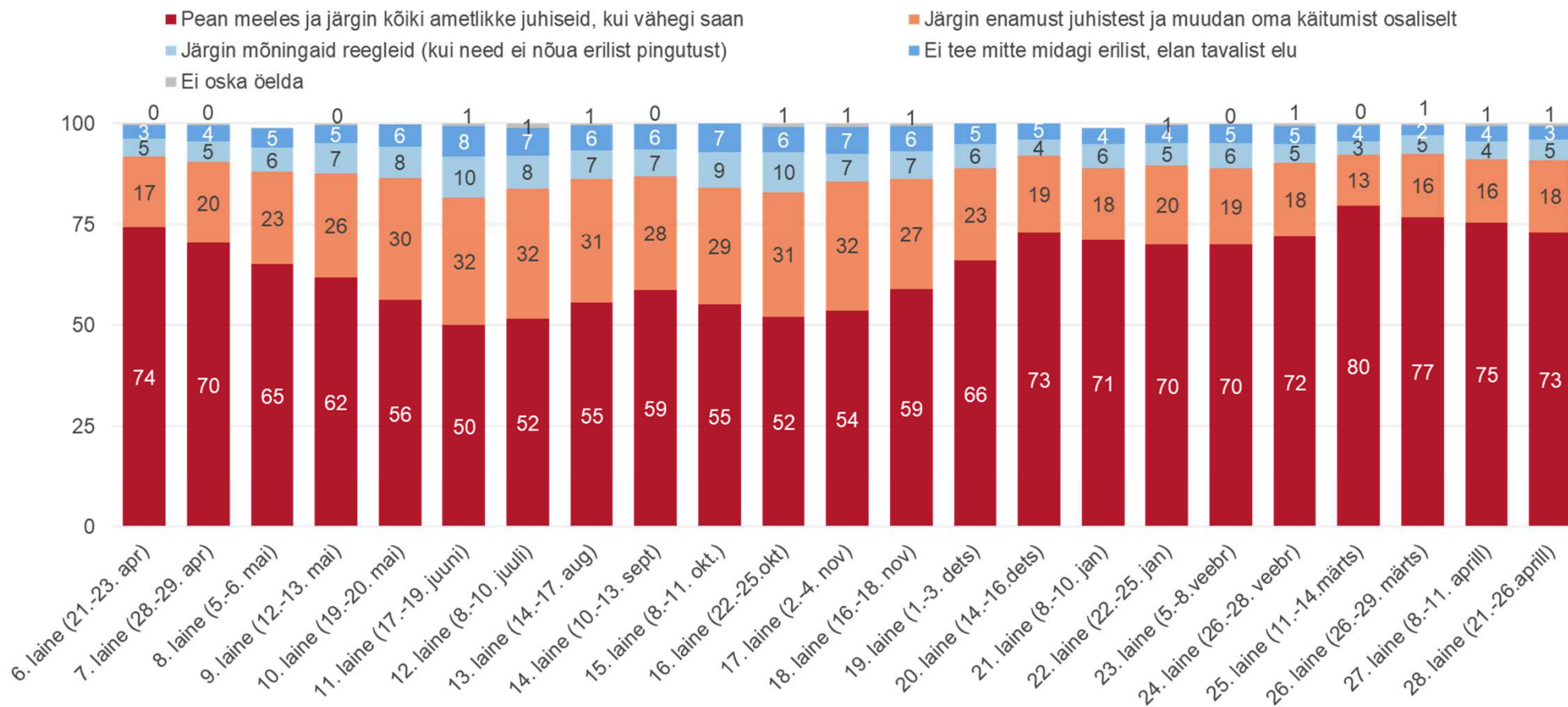
- Kindlasti/pigem karmimaks
- Meetmed on sobilikud ja asjakohased, hetkel muuta pole vaja
- Kindlalt/pigem leebemaks
- Ei oska öelda

Suuniste järgimine COVID-19 leviku tõkestamiseks, ajaline võrdlus

Kõik vastajad n=1253 (varasemates lainetes 1252-2077 vastajat), %

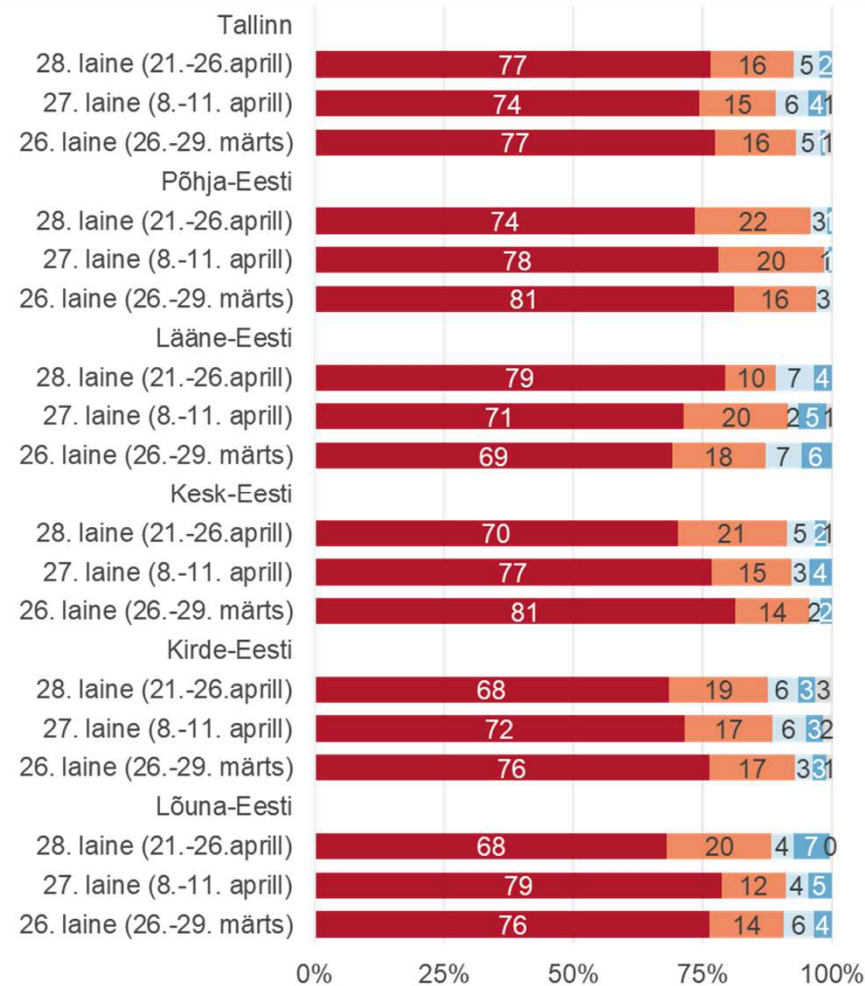
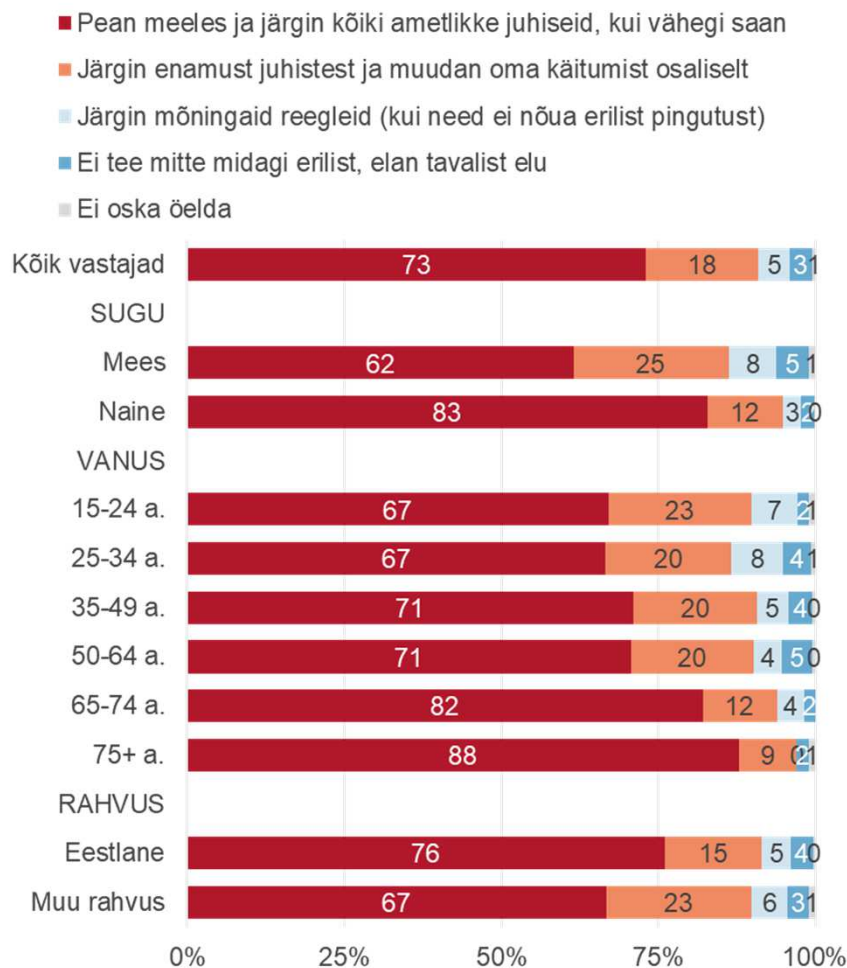
Koroonaviiruse leviku pidurdamiseks on võimalik igaühel teha palju (näiteks hoida teistega distantsti, kanda avalikes kohtades maski, haigena püsida kodus, pesta käsi jne). Milline alljärgnevatest kirjeldustest iseloomustab Teie käitumist kõige rohkem?

Suuniste järgimine COVID-19 leviku tõkestamiseks, taustrühmade võrdlus

Kõik vastajad, n=1253 (varasemates lainetes 1252-1253 vastajat)

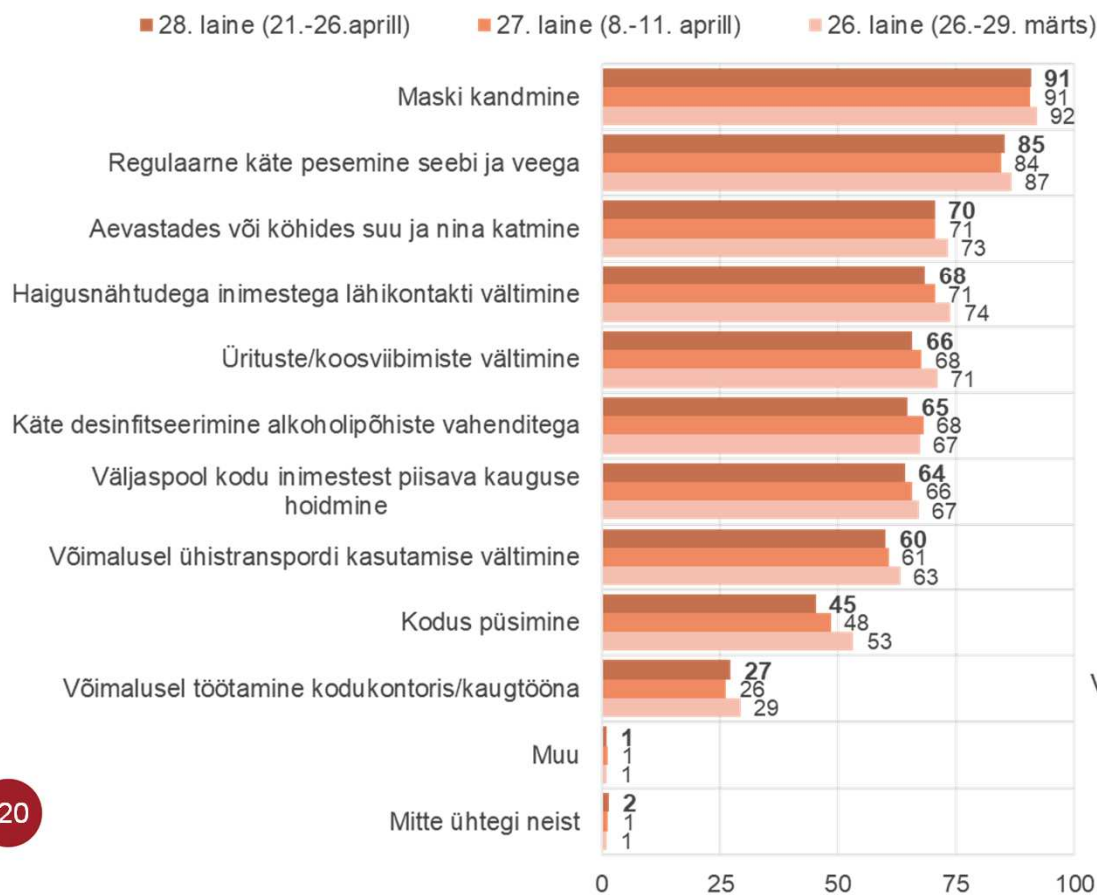
Praeguste tulemuste regionaalne võrdlus kahe varasema lainega

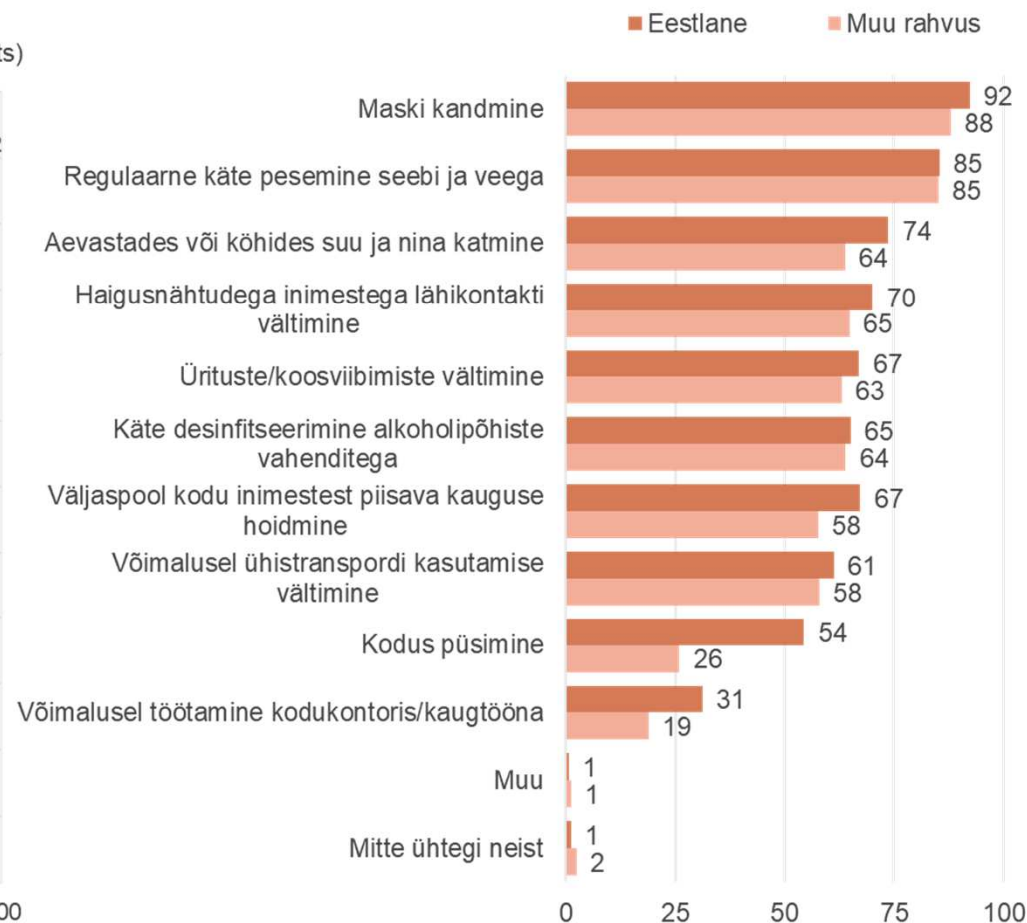
Tegevused koroonaviiruse vältimiseks

Kõik vastajad, n=1253 (varasemates lainetes 1252-1253 vastajat), %

Mida Te ise praegusel ajal teete, et vältida koroonaviirusesse nakatumist?
Ajaline võrdlus

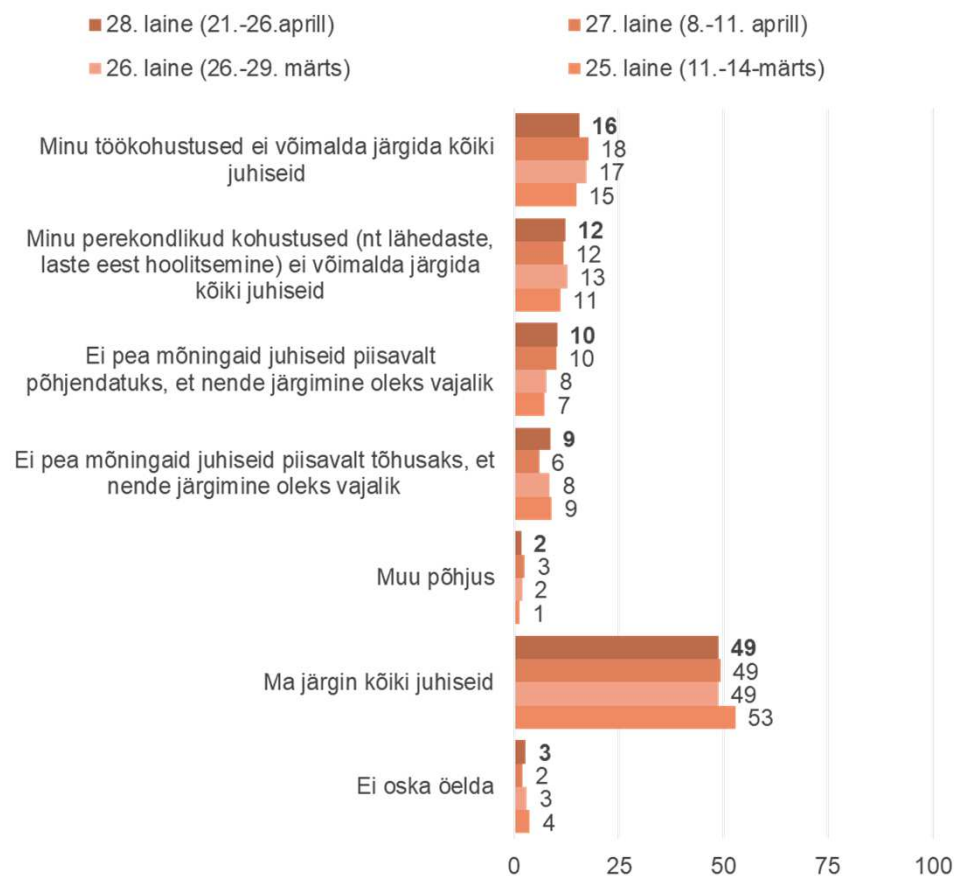
Rahvuseline võrdlus, 28. laine

Peamine põhjus, miks ei järgita juhiseid

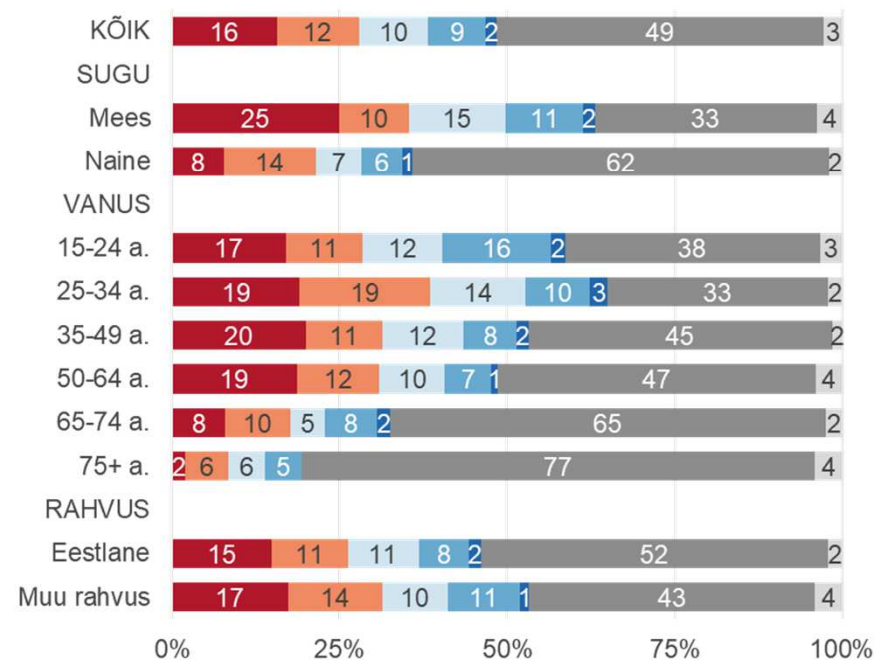
Kõik vastajad, n=1253 (varasemates lainetes 1252-1255 vastajat), %

Kui juhtub, et te vahel mõnda juhust koroonaviiruse pidurdamiseks ei järgi, siis mis on selle peamine põhjus? Ajaline võrdlus

Taustühmade võrdlus, 28. laine

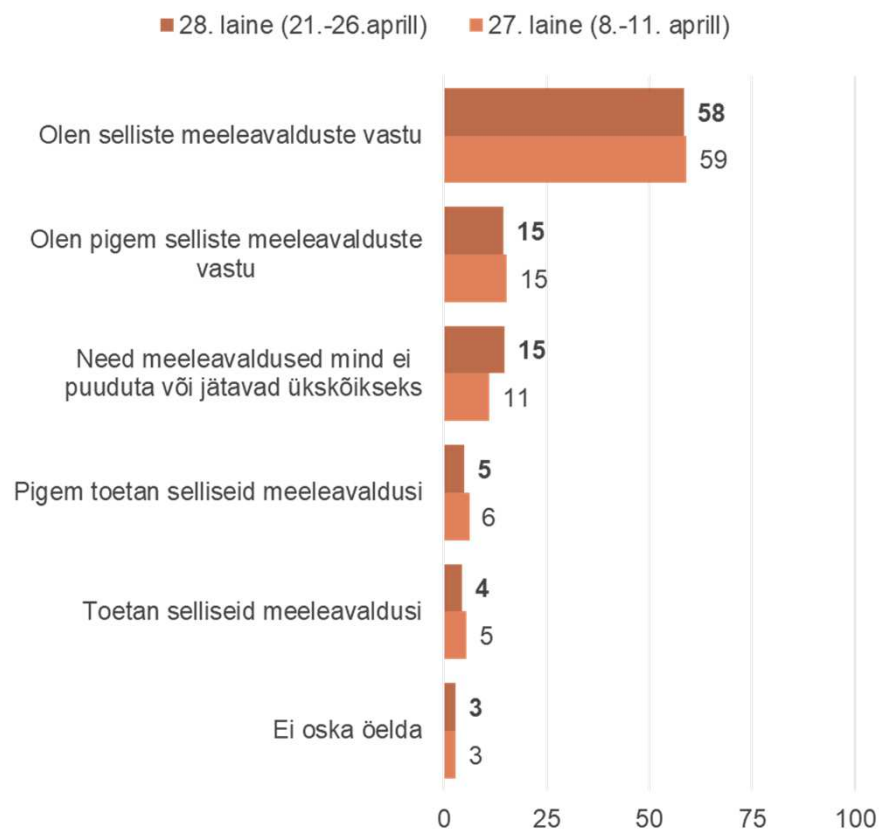
- Minu töökohustused ei võimalda järgida kõiki juhiseid
- Minu perekondlikud kohustused ei võimalda järgida kõiki juhiseid
- Ei pea mõningaid juhiseid piisavalt tõhusaks, et nende järgimine oleks vajalik
- Ei pea mõningaid juhiseid piisavalt põhjendatuks, et nende järgimine oleks vajalik
- Muu põhjus
- Ma järgin kõiki juhiseid
- Ei oska öelda

Suhtumine meeleavaldustesse

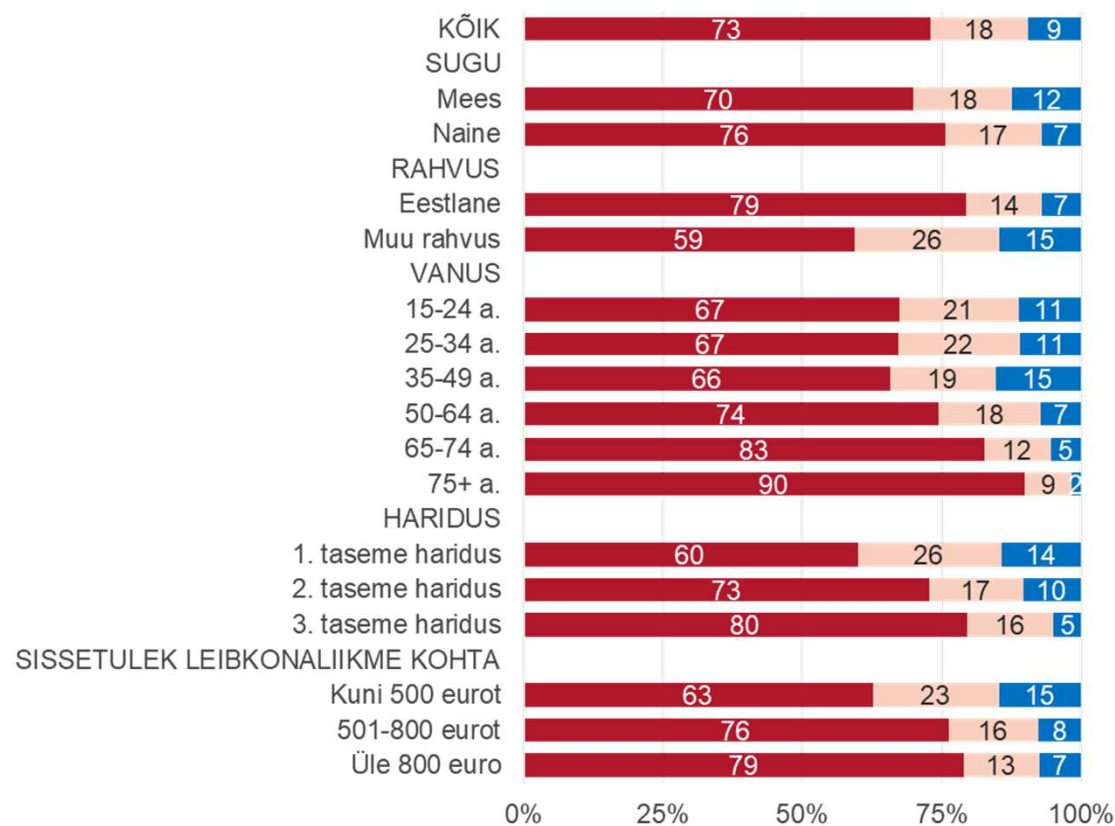
Kõik vastajad, n=1253 (27. laines n=1253), %

Eestis on viimasel ajal toimunud erinevaid meeleavaldusi, kus inimesed on väljendanud protesti maskide kandmise kohustuse või muude piirangute vastu. Kuidas Teie isiklikult suhtute sellistesse meeleavaldustesse?

Taustrihmade võrdlus, 28. laine

■ Olen meeleavalduste vastu/pigem vastu
 ■ Ükskõikne / Ei oska öelda
 ■ Toetan/pigem toetan meeleavaldusi

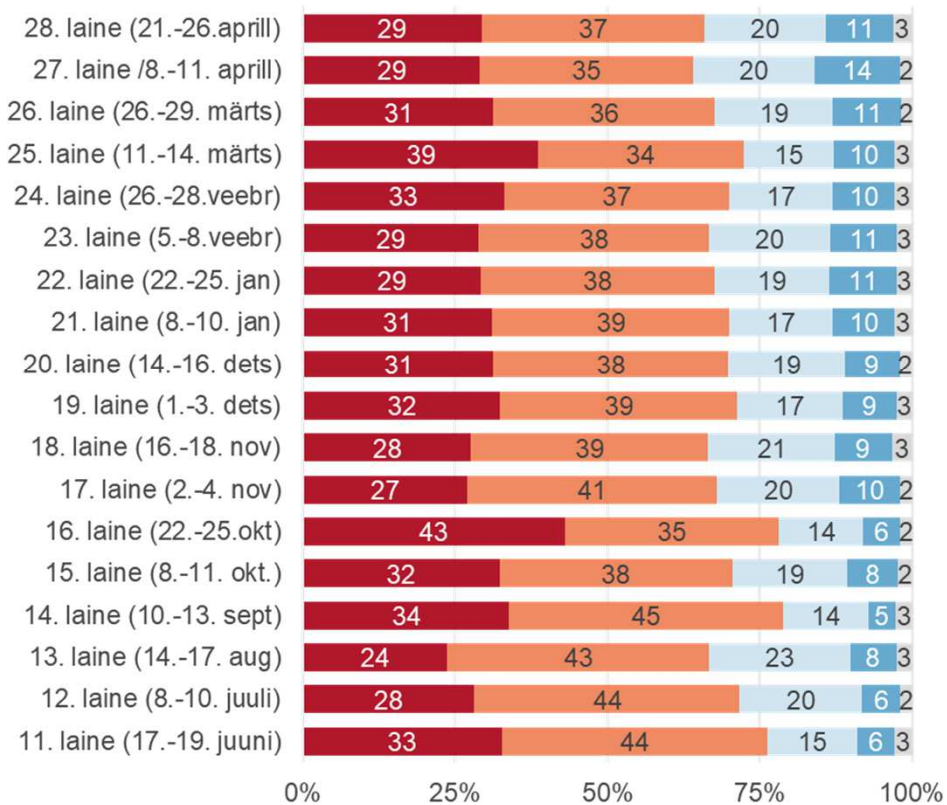

Mure koroonaviirusesse nakatumise ees

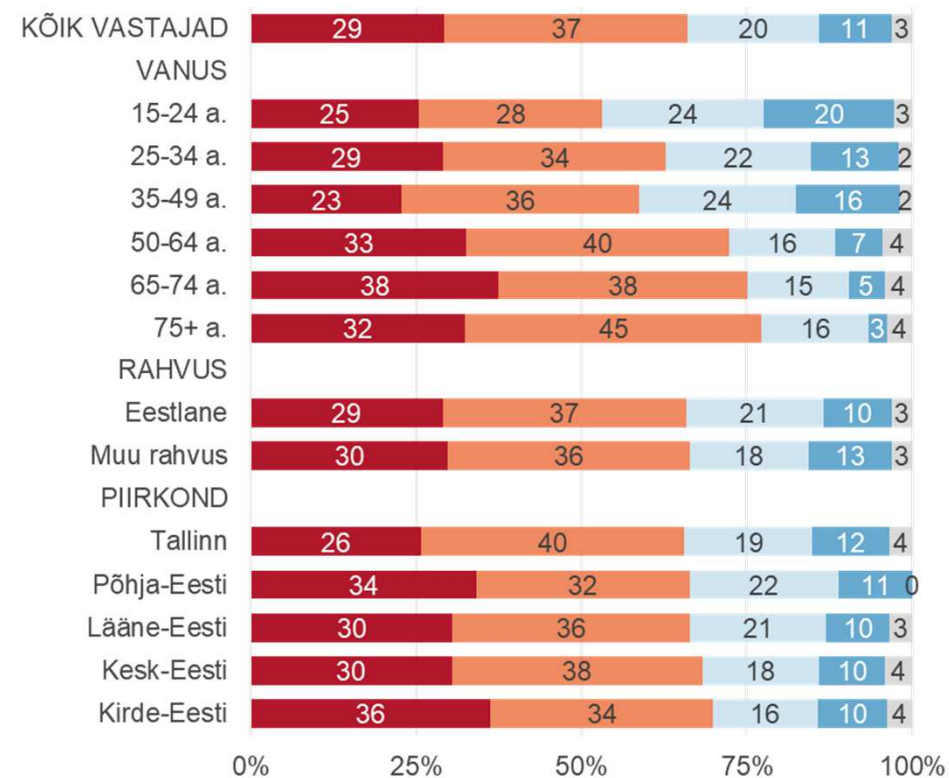
Kõik vastajad, n=1253 (varasemates lainetes 1252-1266 vastajat)

Arvestades koroonaviirusega seotud olukorda Eestis, kuivõrd olete nõus järgmise väitega:
Tunnen muret, et keegi võib eneselegi teadmata nakatada mind koroonaviirusega.
Ajaline võrdlus

■ Täiesti nõus ■ Pigem olen nõus ■ Pigem ei ole nõus ■ Ei ole üldse nõus ■ Ei oska öelda

Taustrihmade võrdlus, 28. laine

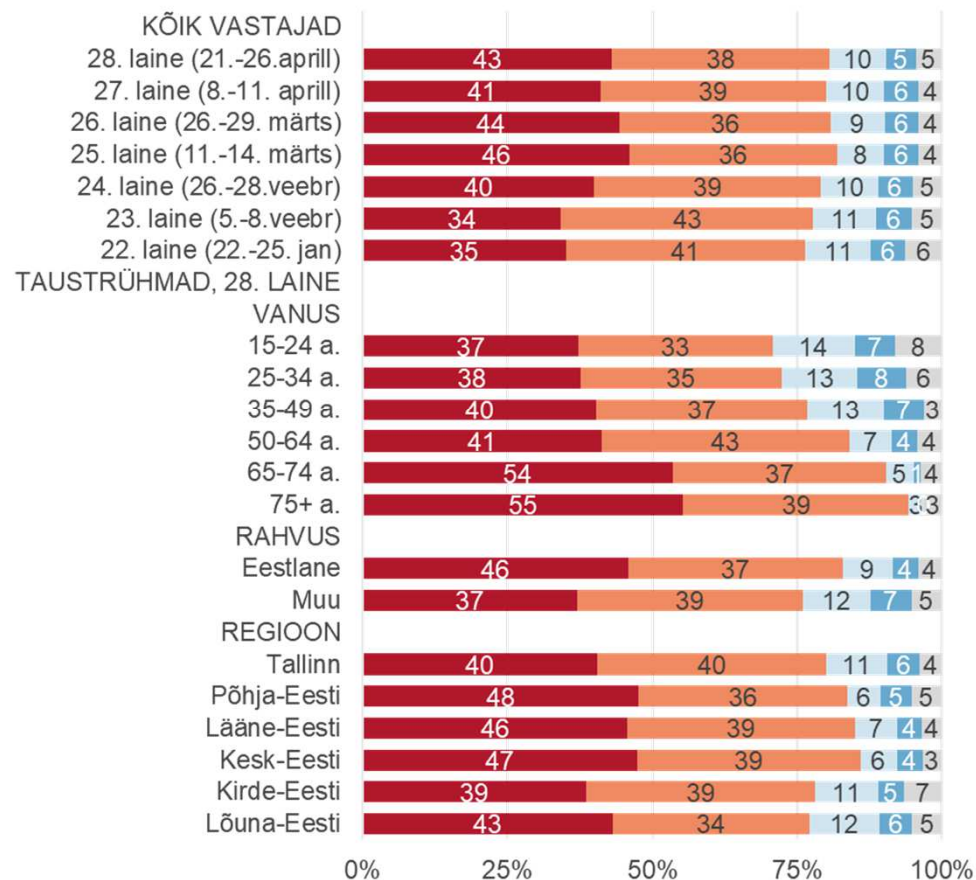

Enda rolli teadvustamine viiruse piiramisel

Kõik vastajad n=1253 (varasemates lainetes 1252-1255 vastajat)

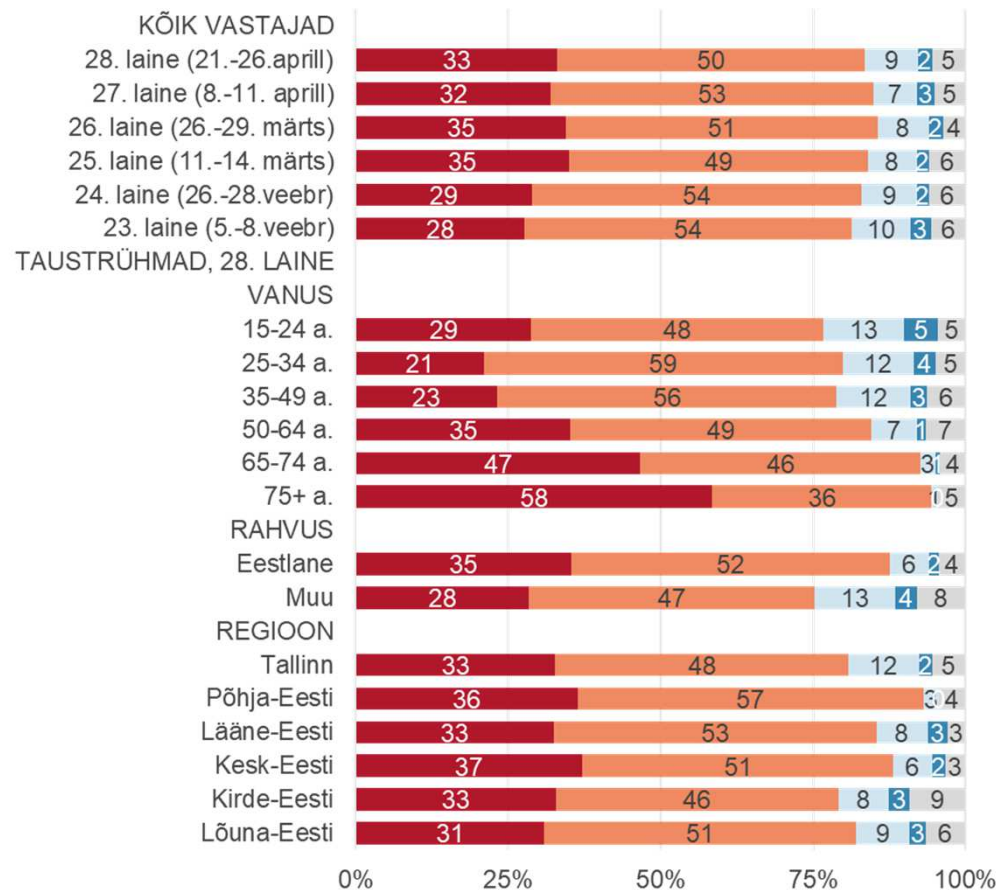
Kuivõrd Te nõustute väitega: Sellest, kuidas ma järgin ametlikke juhiseid koroonaviiruse leviku piiramiseks sõltub, kui hästi see kogu Eestis õnnestub.

■ Täiesti nõus ■ Pigem olen nõus ■ Pigem ei ole nõus ■ Ei ole üldse nõus ■ Ei oska öelda

Minu sõbrad ja lähedased peavad oluliseks järgida ametlikke juhiseid koroonaviiruse leviku piiramiseks

■ Täiesti nõus ■ Pigem olen nõus ■ Pigem ei ole nõus ■ Ei ole üldse nõus ■ Ei oska öelda

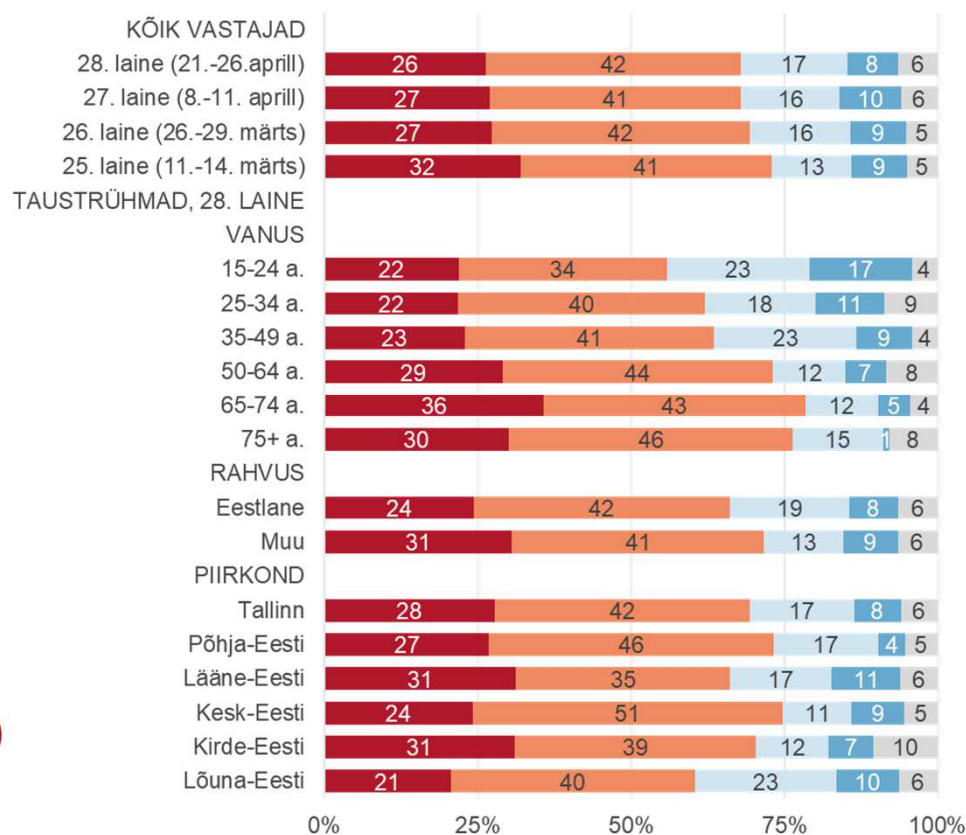

Valmidus teha märkus piirangute eirajale

Kõik vastajad n=1253 (varem 1252-1253 vastajat)

Kuivõrd Te nõustute väitega: Kui näen, et keegi minu läheduses ei täida koroonaviiruse ohutusreegleid - olen valmis tegema talle märkuse selle kohta.

■ Täiesti nõus ■ Pigem nõus ■ Pigem ei ole nõus ■ Ei ole üldse nõus ■ Ei oska öelda

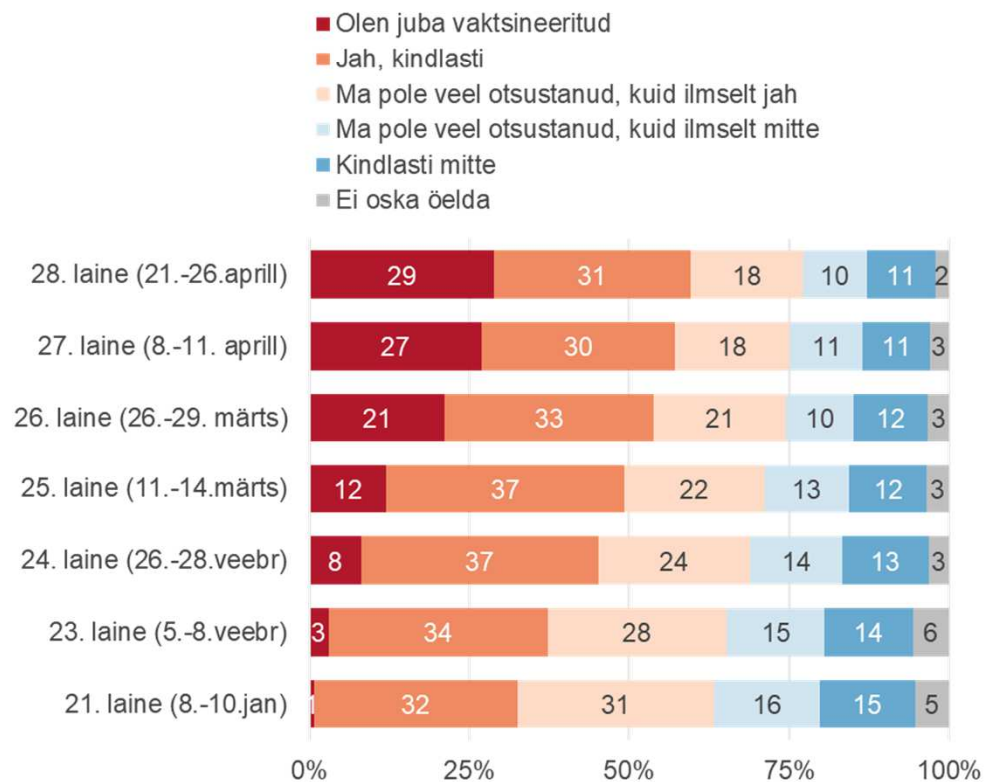

Valmidus vaktsineerimiseks

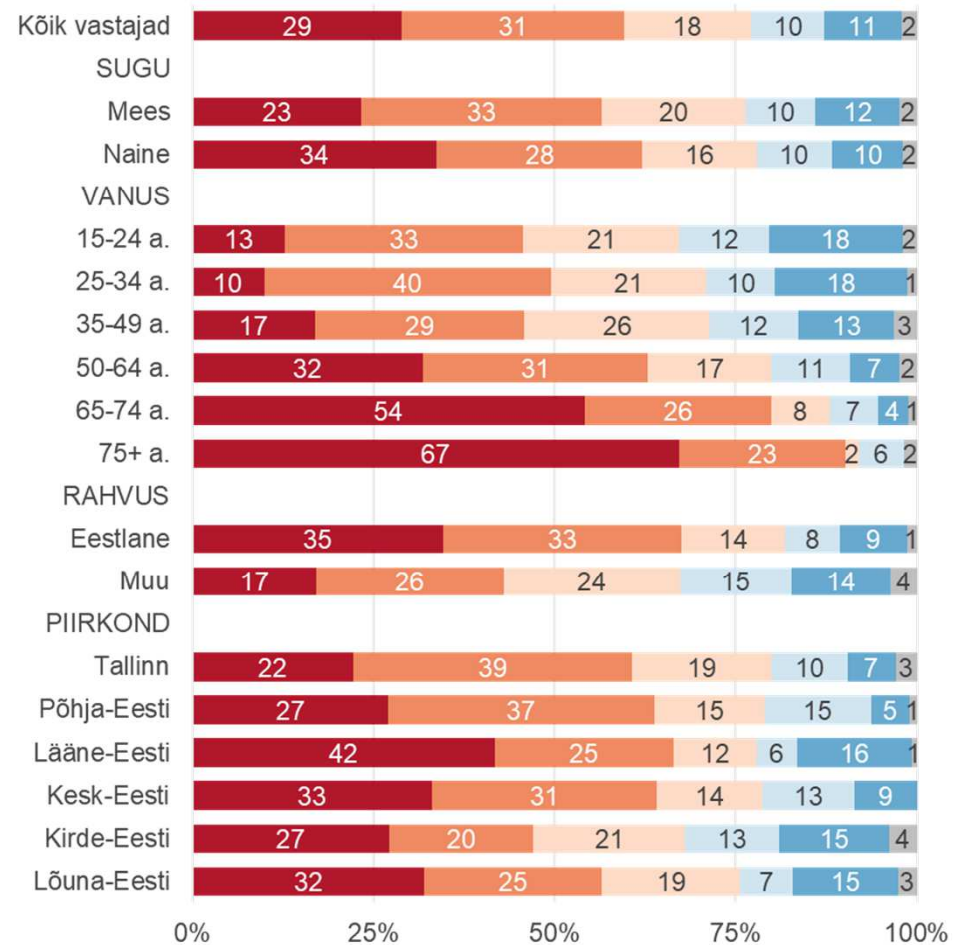
Kõik vastajad n=1253 (varasemates lainetes 1252-1253 vastajat)

Kas plaanite end vaktsineerida COVID-19 haiguse vastu, kui seda teile tasuta võimaldatakse?

Ajaline võrdlus

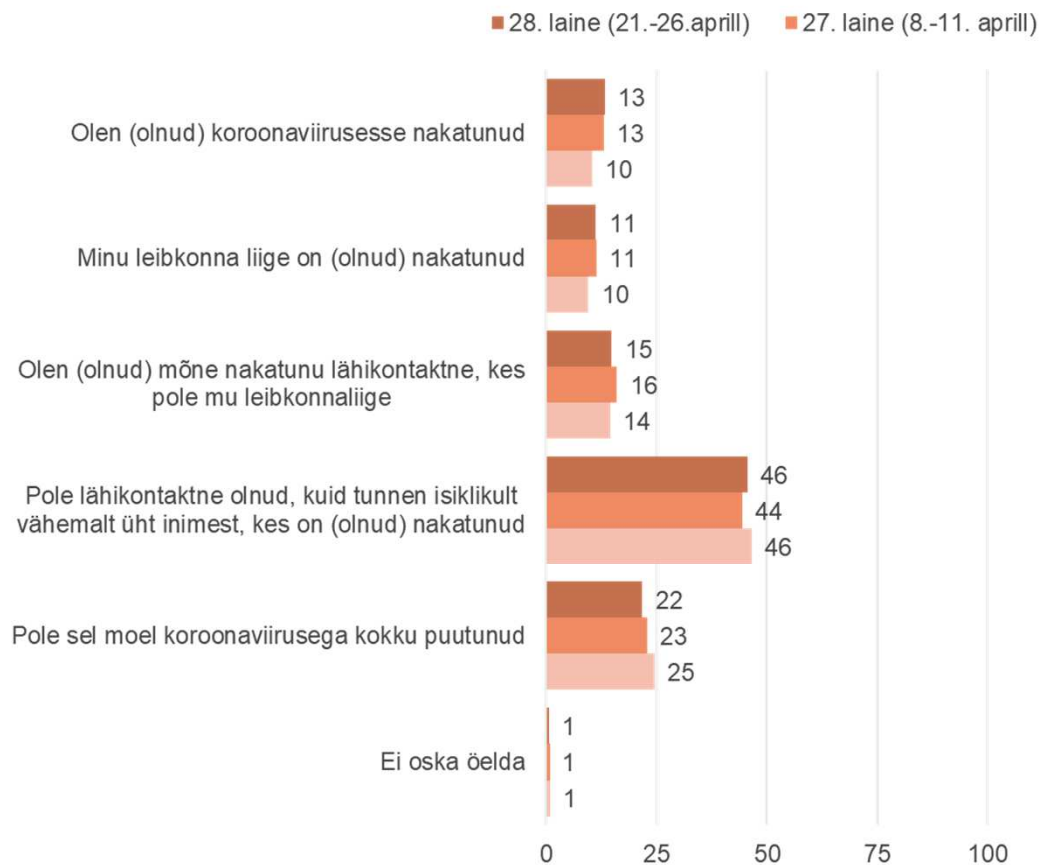
Taustühmade võrdlus, 28. laine

Kokkupuude koroonaviirusega

Kõik vastajad n=1253 (varasemates lainetes 1253), %

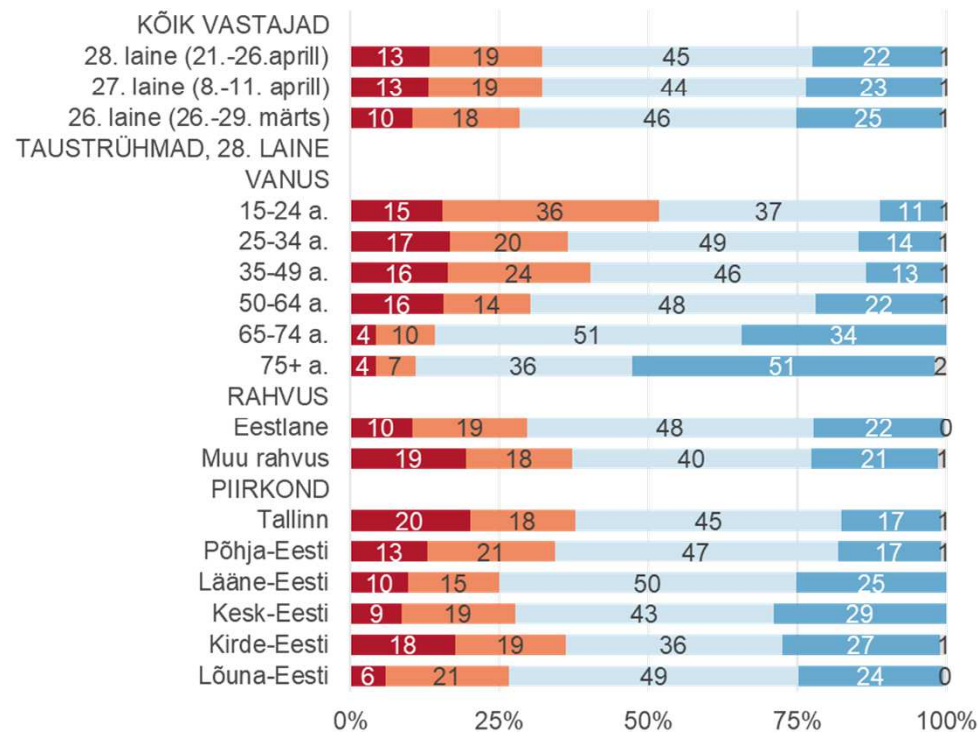
Mil moel olete Te koroonaviirusega kokku puutunud? (Mitu vastust)

Taustühmade võrdlus

(Vastajad grupeeriti lähtuvalt kõige lähedasemast kokkupuutest koroonaviirusega: kõige lähedasem kokkupuude – on olnud nakatunud; lähedusastmelt järgmine – on olnud lähikontaktne jne.)

- On (olnud) nakatunud
- Pole olnud nakatunud, kuid on (olnud) lähikontaktne
- Pole lähikontaktne olnud, kuid tunneb isiklikult kedagi, kes on olnud nakatunud
- Pole sel moel koroonaviirusega kokku puutunud
- Ei oska öelda

Vaimne tervis

Kõik vastajad, n=1253 (26. laines 1253), %

Vaimse tervise kaardistamiseks esitati vastajaile loetelu 18 probleemi / vaevusega, ning paluti hinnata, kuivõrd on need probleemid teda viimase 4 nädala jooksul häirinud.

Väited mõõtsid kolme erinevat psühholoogilist probleemi (valdkonda):

1) Depressioon või muu meeleoluhäire

(Indikaatorid: kurvameelsus; huvi kadumine; alaväärsustunne; enesesüüdistused; korduvad surma- või enesetapu mõtted; üksildustunne; lootusetus tuleviku suhtes; võimetus rõõmu tunda);

2) Ärevushäire

(Indikaatorid: kiire ärritumine või vihastamine; ärevuse- või hirmutunne; pingetunne või võimetus lõdvestuda; liigne muretsemine paljude asjade pärast; rahutus või kärsitus, nii et ei suuda paigal püsida; kergesti ehmumine);

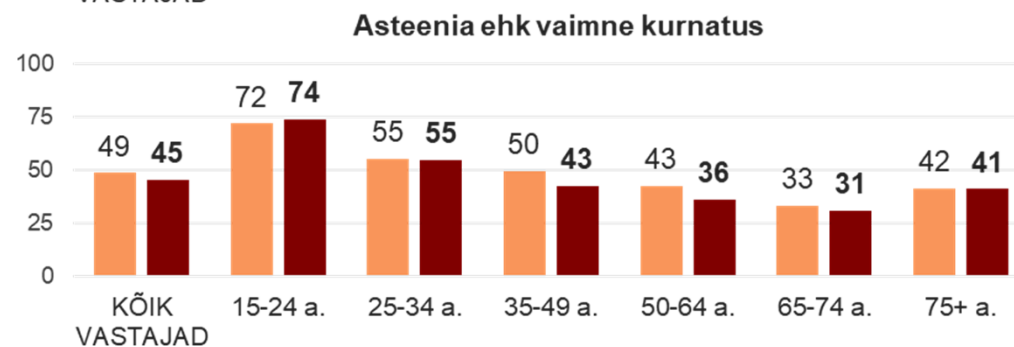
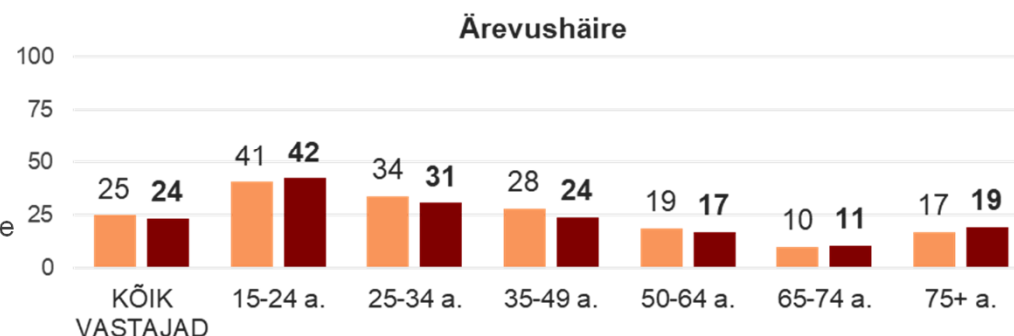
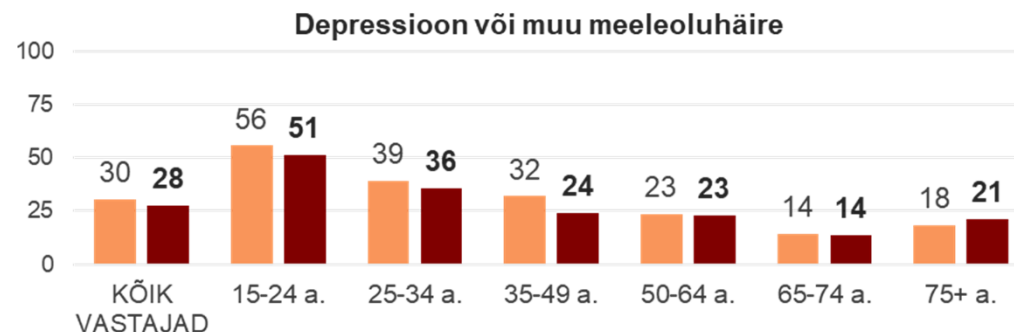
3) Asteenia ehk vaimne kurnatus

(Indikaatorid: loidus- või väsimustunne; vähenenud tähelepanu- või keskendumisvõime; puhkamine ei taasta jõudu; kiire väsimine).

Lähtuvalt väidetele antud hinnangutest arvutati iga vastaja puhul välja valdkondlik skoor, millest lähtuvalt määratleti, kas vastajal on soodumus antud probleemi (depressioon, ärevushäire või asteenia) esinemiseks või mitte.

Vastajate osakaal (%), kel esinevad antud vaimse probleemi sümptomid:

■ 26. laine (26.-29. märts) ■ 28. laine (21.-26. aprill)

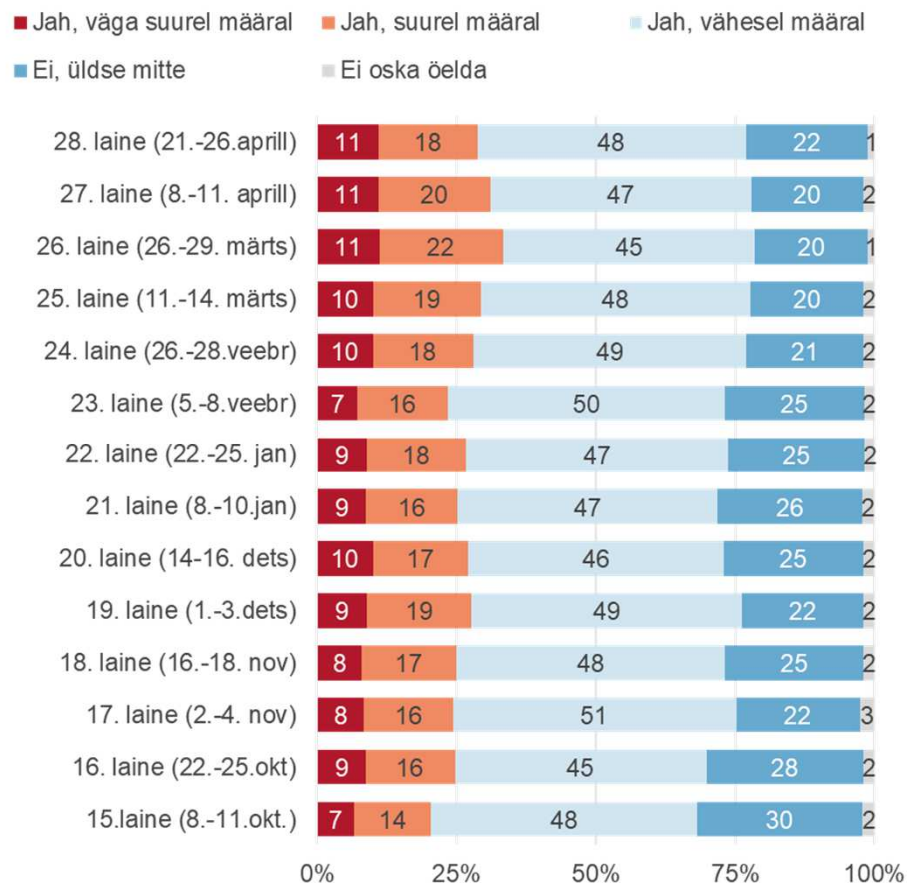

Stressi tundmine, ajaline võrdlus

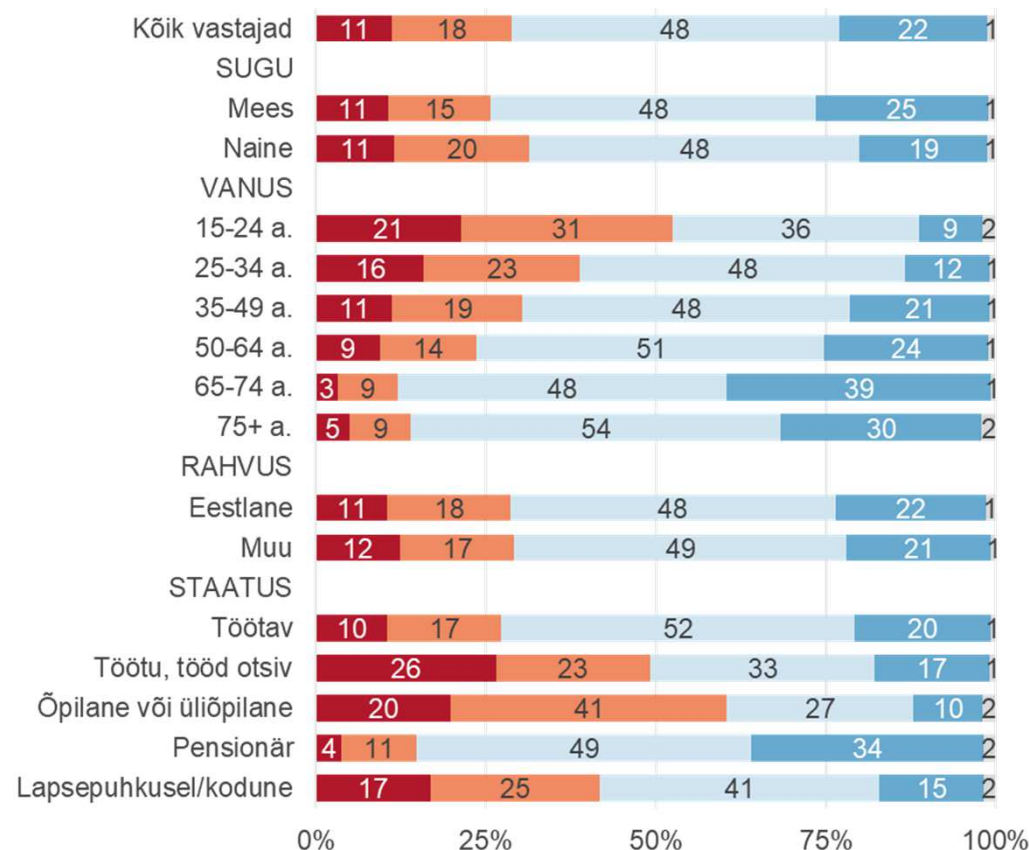
Kõik vastajad, n=1253 (varasemates lainetes 1252-1255 vastajat)

Kas Te olete viimase 30 päeva jooksul olnud stressis või pinge all?

Ajaline võrdlus

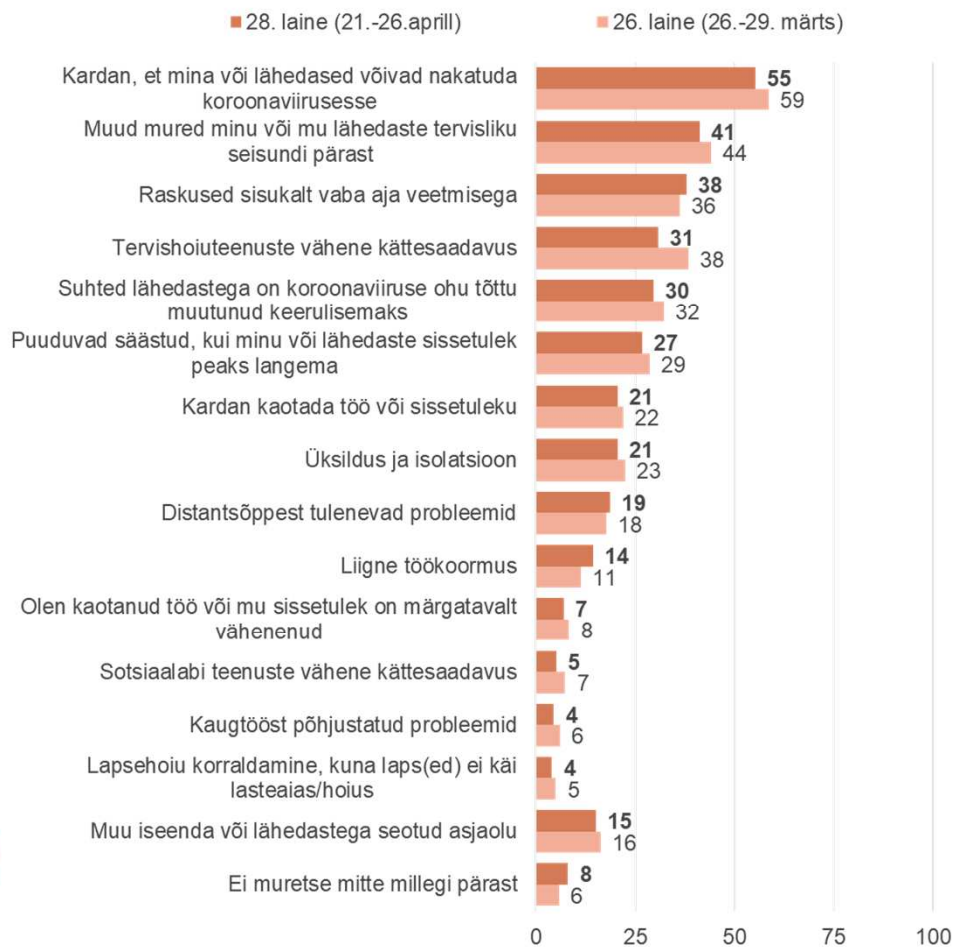
Taustühmade võrdlus, 28. laine

Stressi põhjused

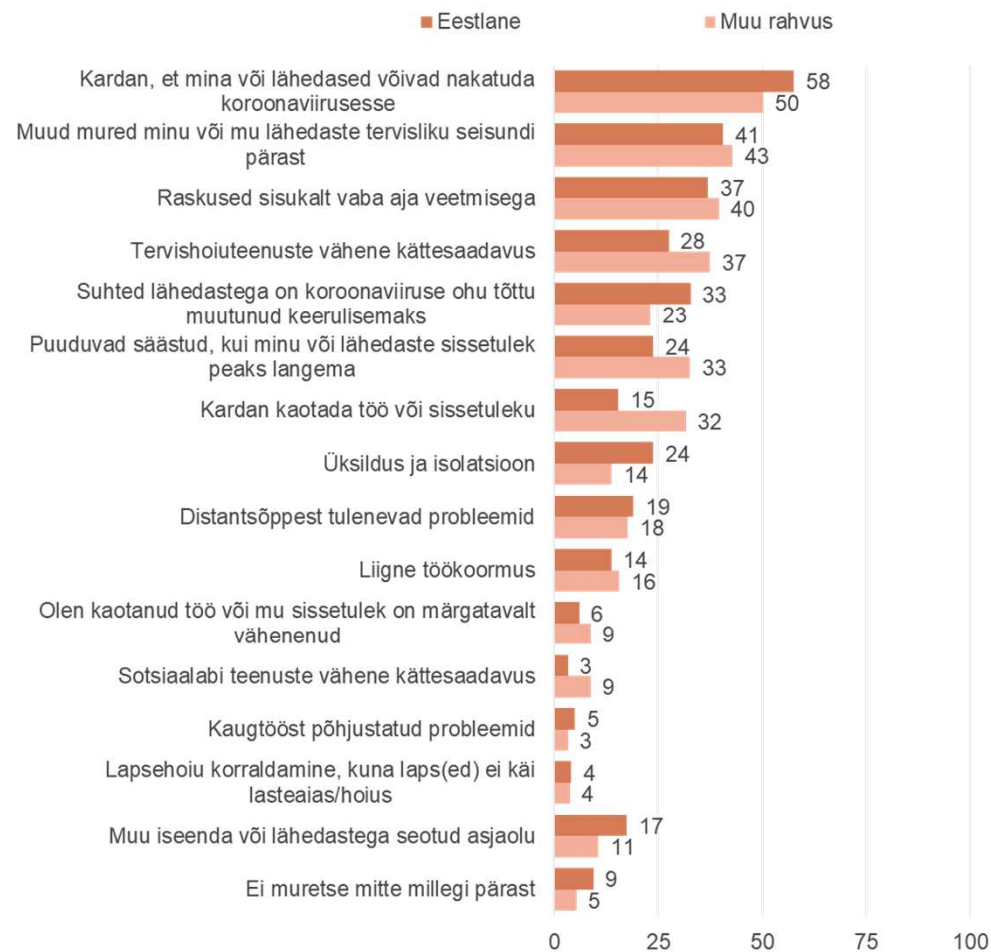
Kõik vastajad, n=1253 (25. laines 1252 vastajat), %

Ajaline võrdlus

Palun valige viis peamist põhjust, mis panevad teid koroonaviiruse ohu tõttu praegu enda või lähedaste pärast stressi või muret tundma?

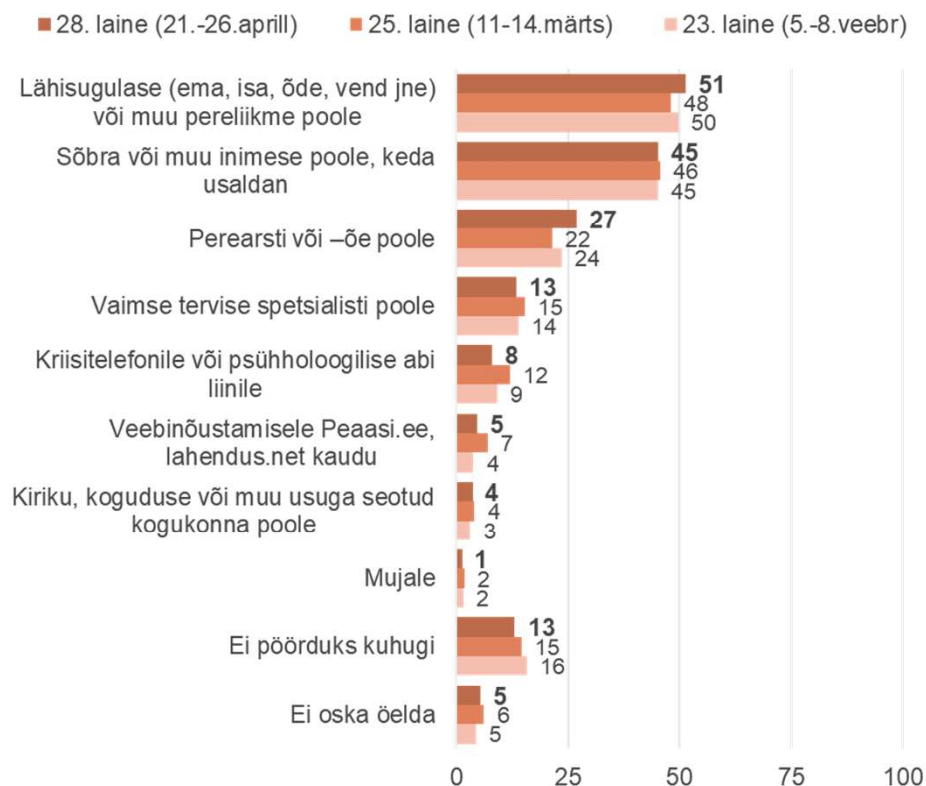
Rahvuseline võrdlus, 28. laine

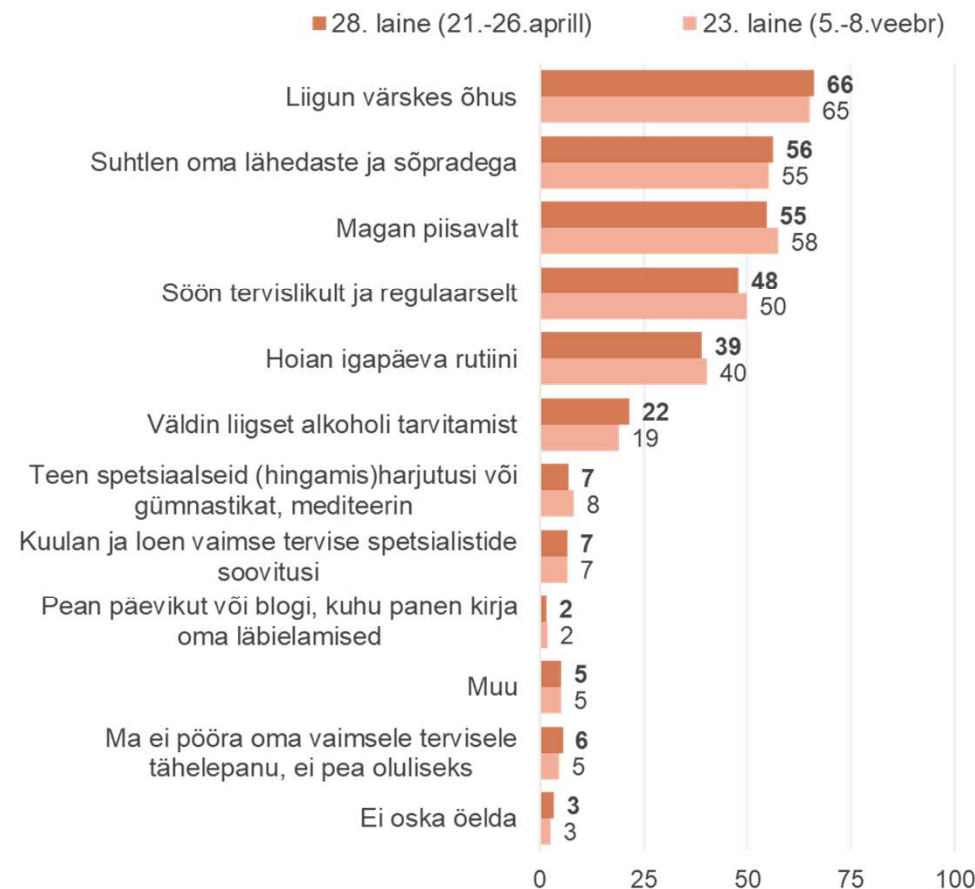
Abi otsimise viisid ning tegevused vaimse tervise hoidmiseks

Kõik vastajad, n=1253 (varasemates lainetes 1252-1253), %

Kui Teil või Teie lähedasel on vaimselt või hingeliselt raske olla (pikalt kodus püsimise, rahamure, lähedaste tervisemure tõttu või muul põhjusel), kuhu Te esmalt pöörduksite?

Mida Teie peamiselt teete selleks, et hoida oma vaimset tervist ja hoida ära võimalikke stressi negatiivseid mõjusid?

Perevägivalda kogemine

Kõik vastajad, n=1255 (varasemates lainetes 1255-2059), %

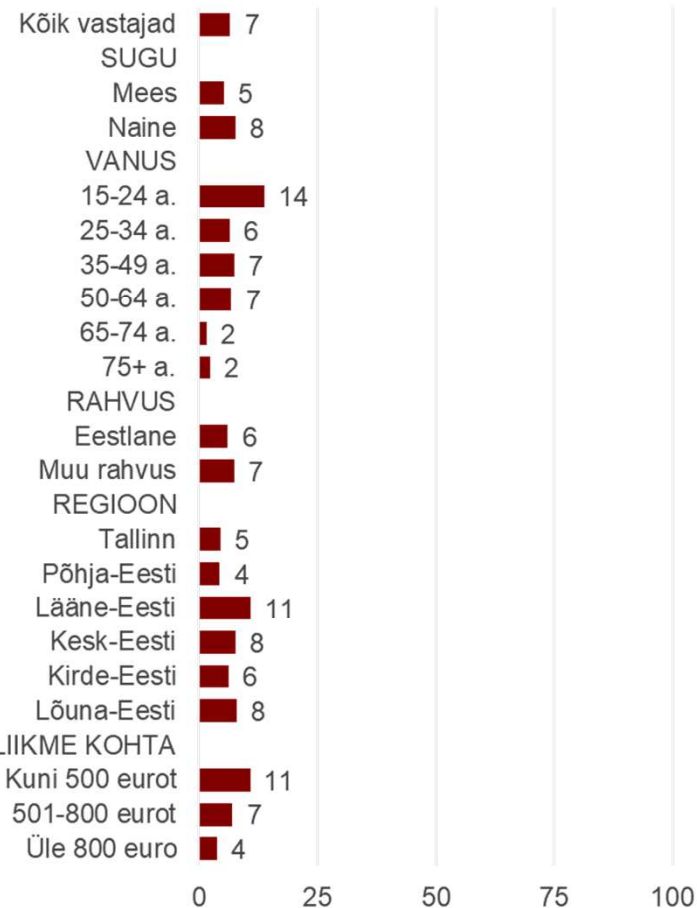
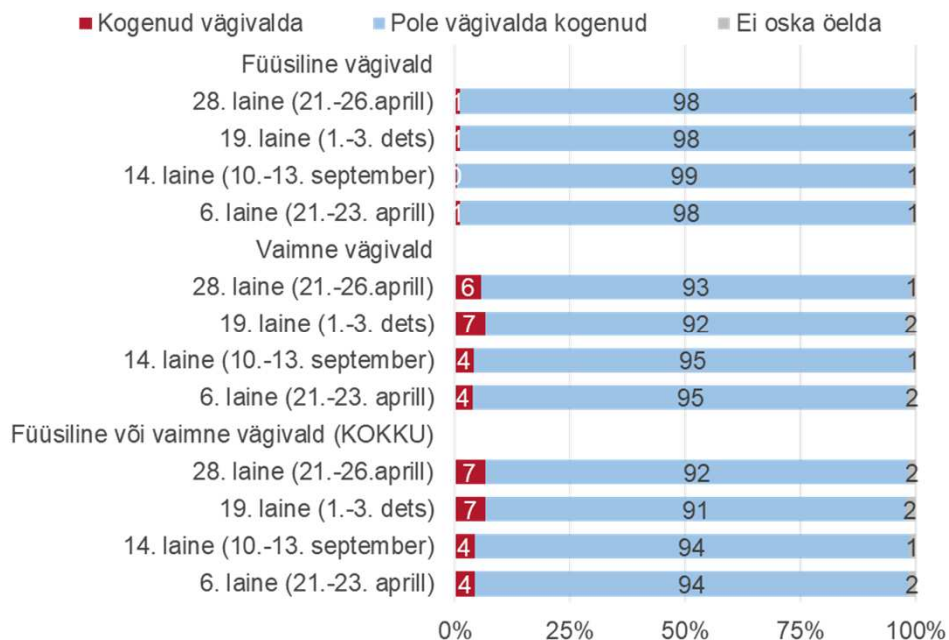
Kas viimase 30 päeva jooksul on Teie praegune või endine pereliige Teie suhtes kasutanud füüsilist või vaimset vägivalda?

Füüsilist või vaimset vägivalda kogenute osakaal taustgruppides, 28. laine

Füüsiline vägivald võib avalduda näiteks lükkamise, löömise, peksmise, kägistamise, juustest sikutamise, raputamise, küünistamise või muu füüsilise vägivalduna või sellega ähvardamisena, mille tagajärjel tundsite hirmu.

Vaimne vägivald võib avalduda näiteks alandamise, mõnitamise, põhjendamatu kontrollimise ja sotsiaalse suhtluse piiramise, enesetapuga ähvardamisena või muu vaimse vägivalduna.

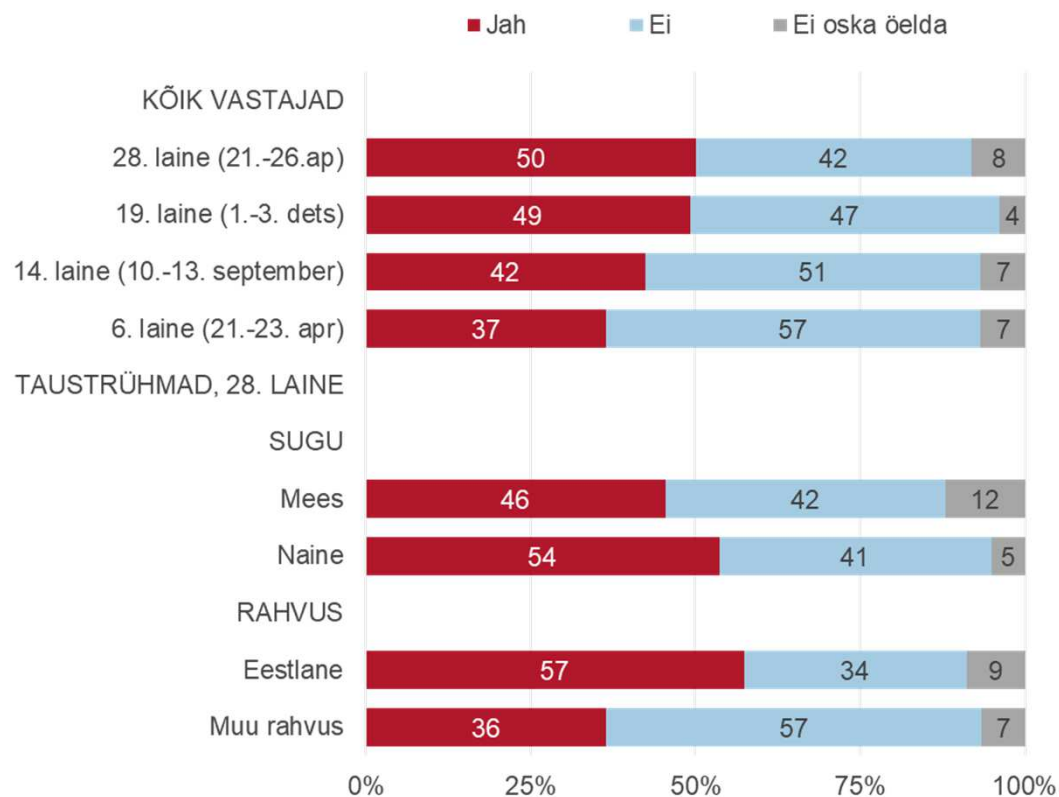
Ajaline võrdlus

Ohvriabi telefoni tuntus

Vastajad, kes on kogenud vaimset või füüsilist vägivalda, n=99 (varasemates lainetes 70-119)

Kas olete kuulnud ohvriabi telefonist 116006, kuhu saate pöörduda koduvägivalla puhul?

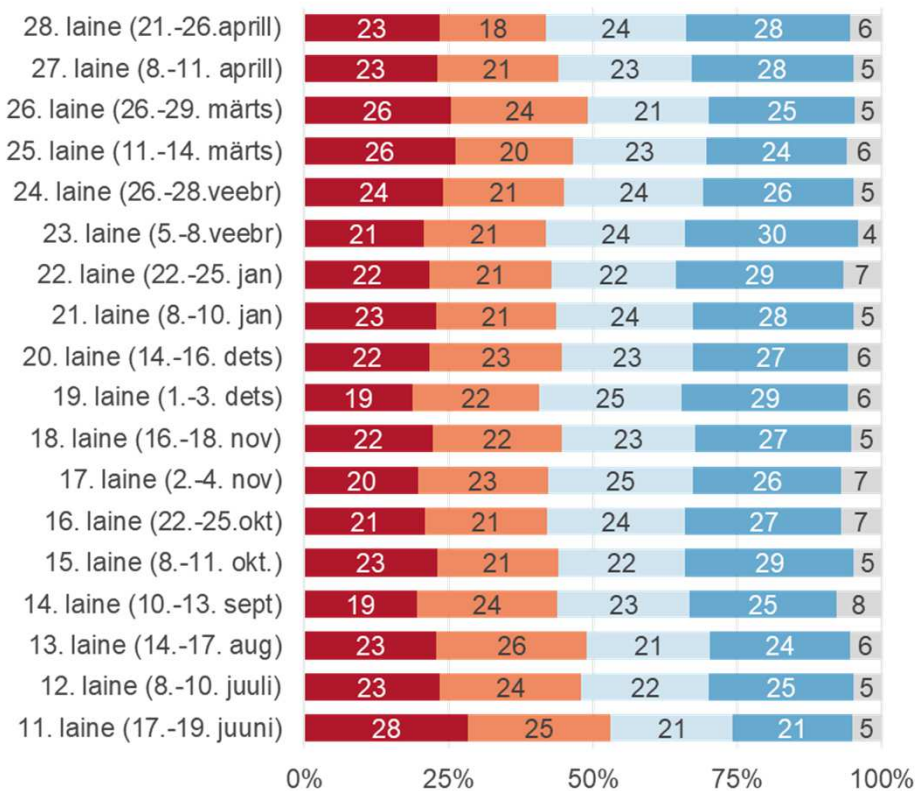

Koroonaviiruse mõju sissetulekutele

Kõik vastajad n=1253 (varasemates lainetes 1252-2035 vastajat), %

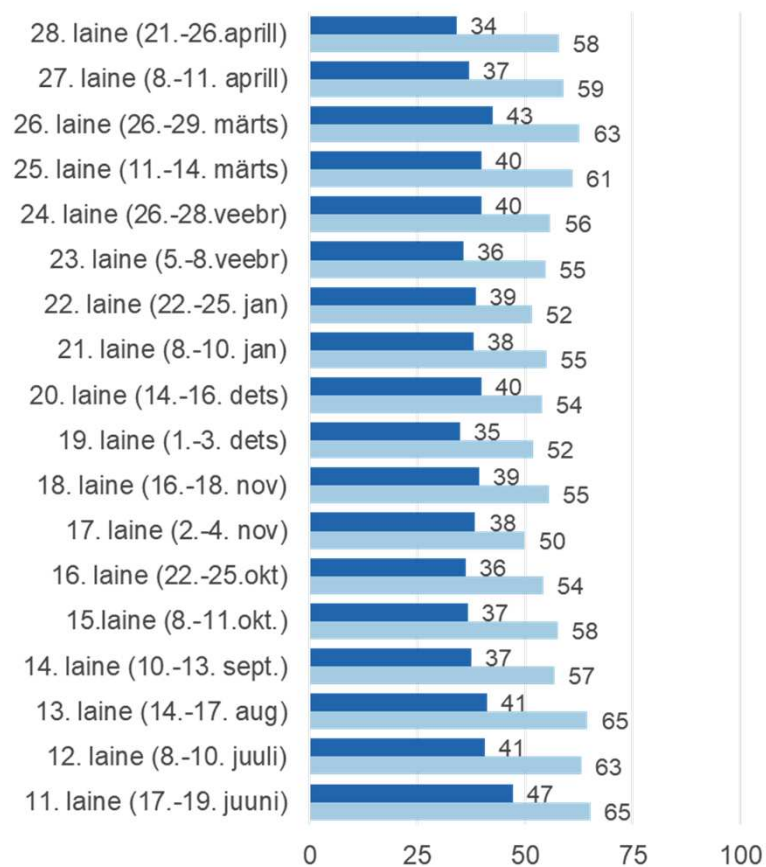
Kuivõrd olete nõus järgmise väitega?
Koroonaviirusega seotud olukord on vähendanud minu ja/või minu perekonna sissetulekut. Ajaline võrdlus

■ Täiesti nõus ■ Pigem olen nõus ■ Pigem ei ole nõus ■ Ei ole üldse nõus ■ Ei oska öelda

Hinnangu „täiesti nõus“ ja „pigem nõus“ andnute osakaal (%)
rahvusrühmades

■ Eestlased ■ Muud rahvused

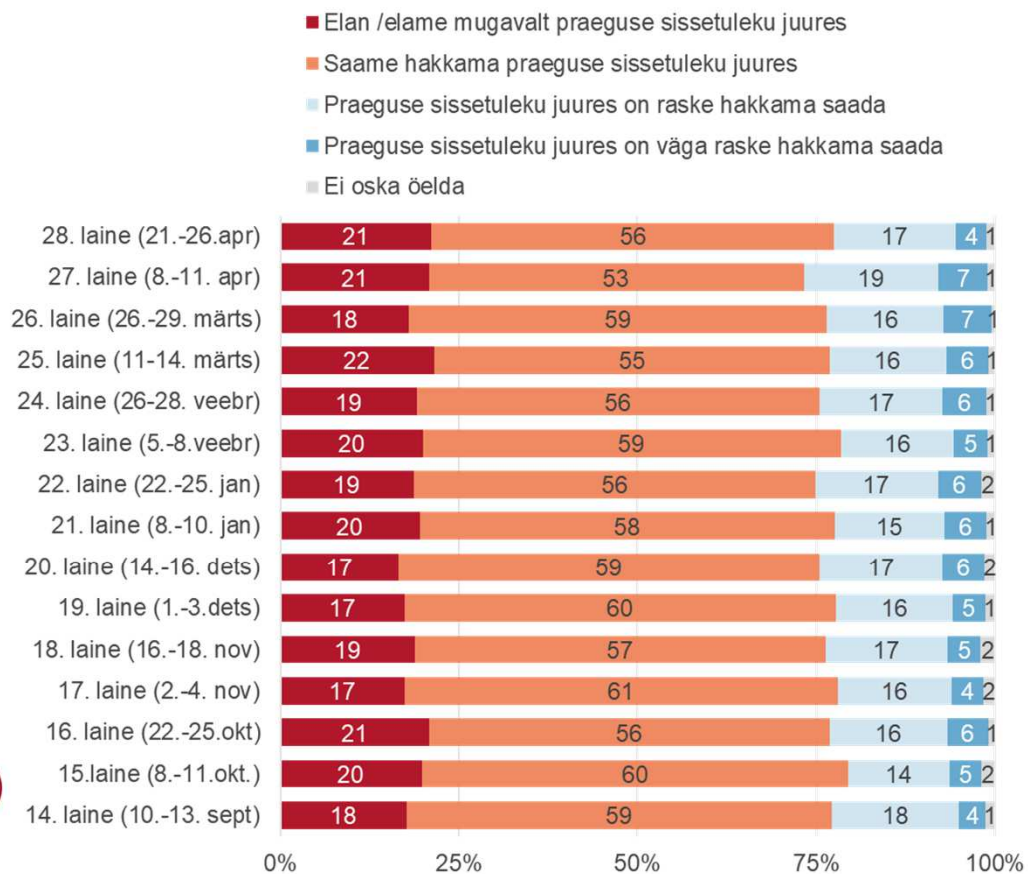

Majanduslik toimetulek

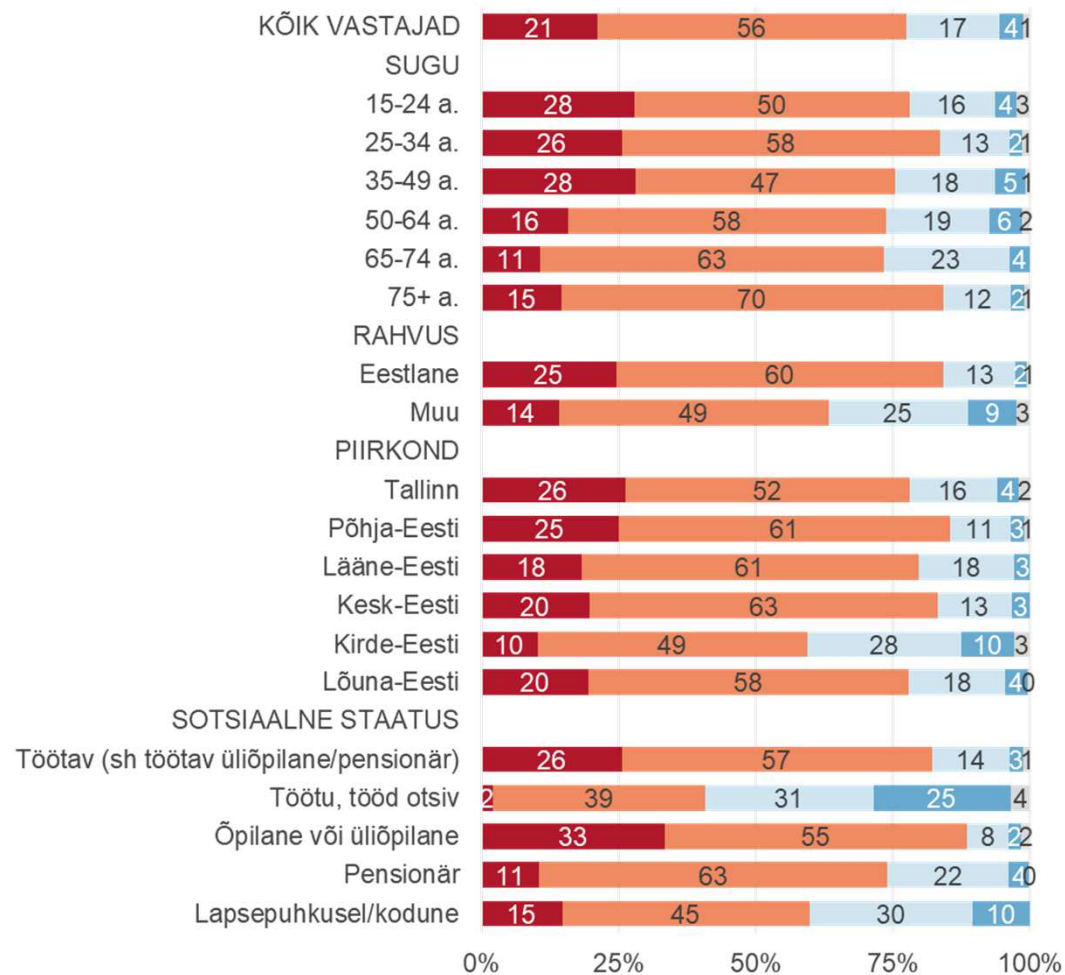
Kõik vastajad, n=1253 (varasemates lainetes 1252-1255 vastajat)

Milline järgnevatest kirjeldustest vastab Teie arvates kõige paremini Teie leibkonna praegusele sissetulekute tasemele?

Ajaline võrdlus

Taustühmade võrdlus, 28. laine

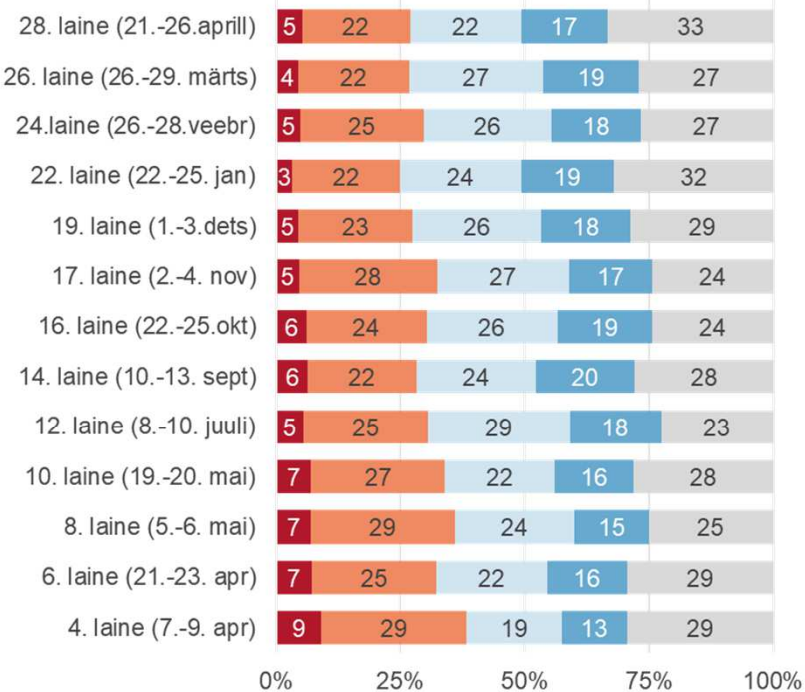
Usk kohaliku omavalitsuse abisse ning teadlikkus abivõimalustest

Kõik vastajad, n=1253 (varasemates lainetes 1252-2059 vastajat)

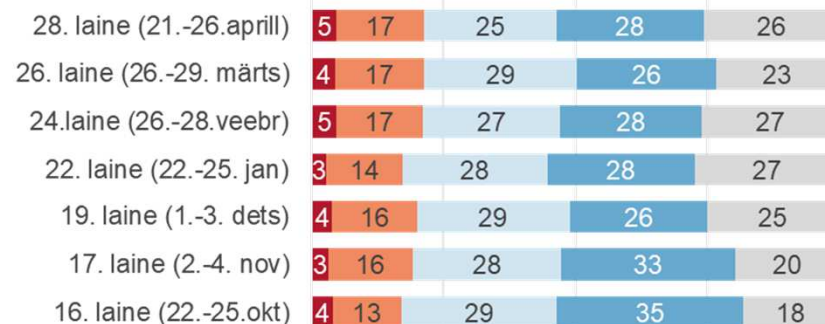
Kuivõrd olete nõus järgmiste väidetega?

■ Täiesti nõus ■ Pigem olen nõus ■ Pigem ei ole nõus ■ Ei ole üldse nõus ■ Ei oska öelda

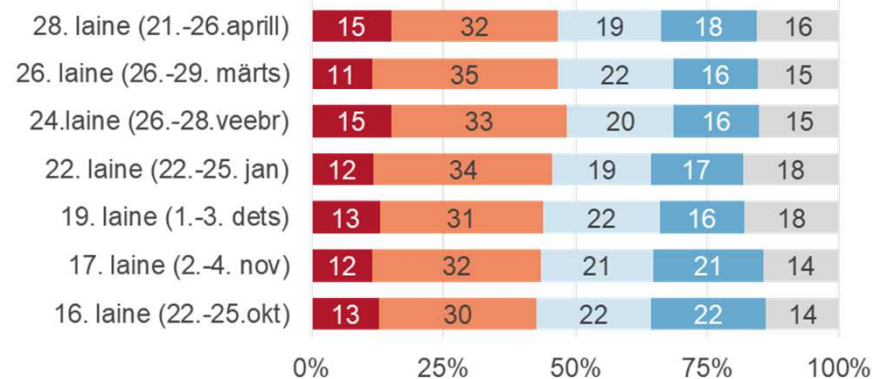
Tunnen, et mina ja/või minu perekond
saame vajadusel tuge oma KOV-ilt

Olen kursis, milliseid toetuseid ja teenuseid
minu KOV elanikele pakub

Tean, kust otsida informatsiooni
minu KOV toetuste ja teenuste kohta

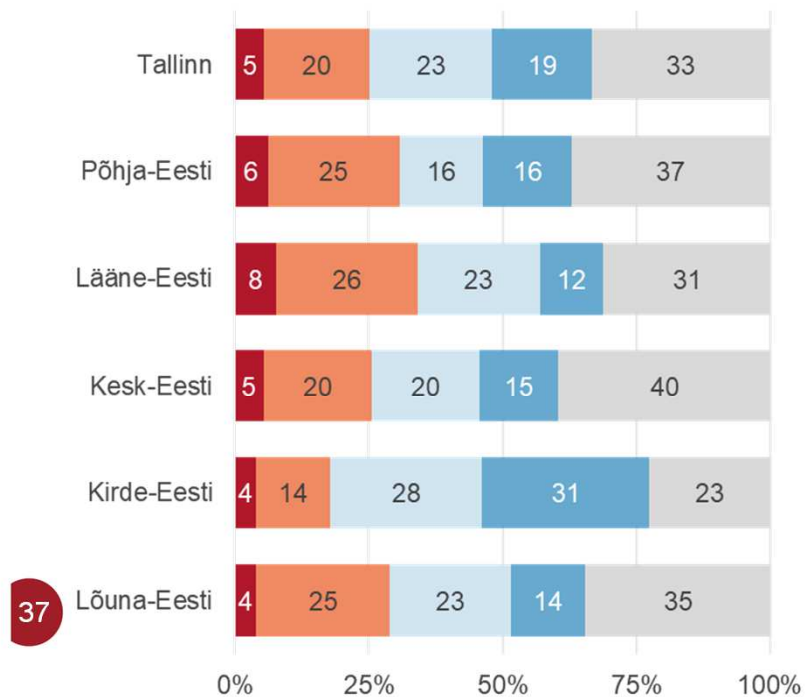

Usk kohaliku omavalitsuse abisse ning teadlikkus abivõimalustest, regionaalne võrdlus

Kõik vastajad, n=1253

■ Täiesti nõus ■ Pigem olen nõus ■ Pigem ei ole nõus
■ Ei ole üldse nõus ■ Ei oska öelda

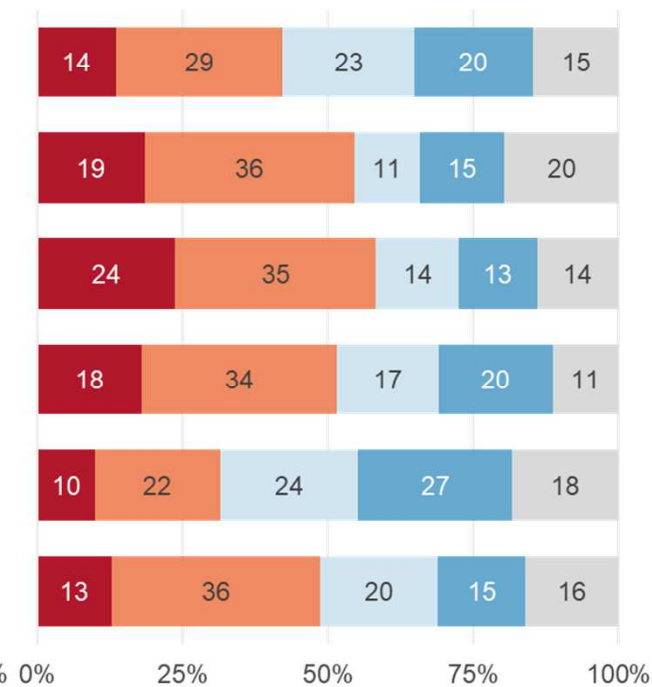
Tunnen, et mina ja/või minu perekond saame vajadusel tuge oma kohalikult omavalitsuselt

Olen kursis, milliseid toetuseid ja teenuseid minu KOV elanikele vajadusel pakub

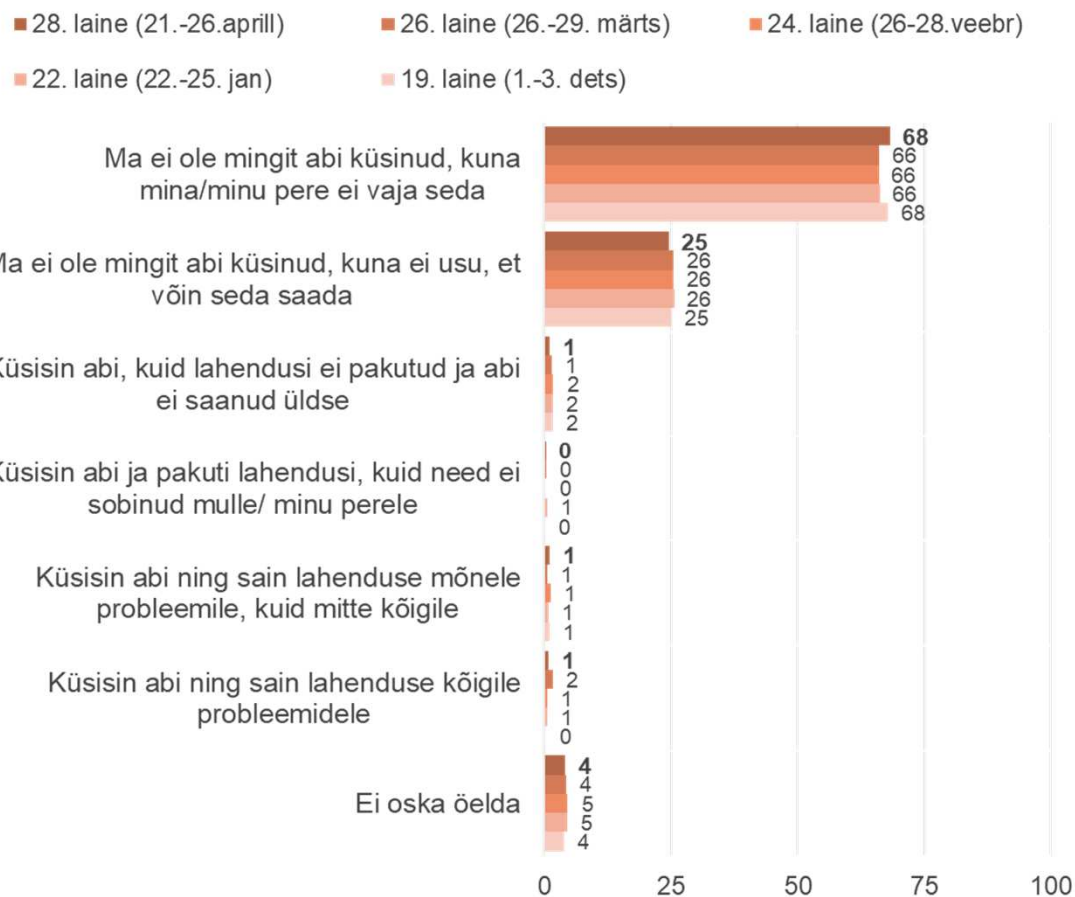
Tean, kust otsida informatsiooni minu KOV-i toetuste ja teenuste kohta

Vajadus KOV abi järele ja KOV abi kasutamine

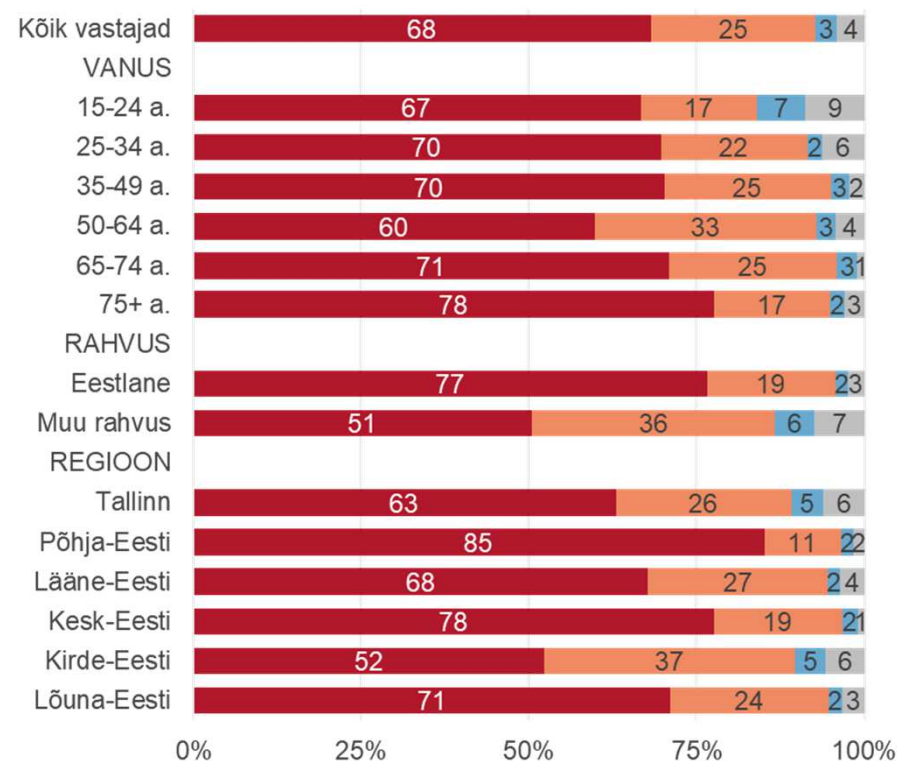
Kõik vastajad, n=1253 (varasemates lainetes 1252-1255 vastajat), %

Kas Te olete koroonaviirusega seotud olukorrast tulenevate probleemide tõttu küsinud või saanud abi (toetuseid või teenuseid) iseendale või oma perele oma kohalikult omavalitsuselt? Ajaline võrdlus

Taustühmade võrdlus, 28. laine

- Ma ei ole mingit abi küsinud, kuna mina/minu pere ei vaja seda
- Ma ei ole mingit abi küsinud, kuna ei usu, et võin seda saada
- Küsisin abi
- Ei oska öelda

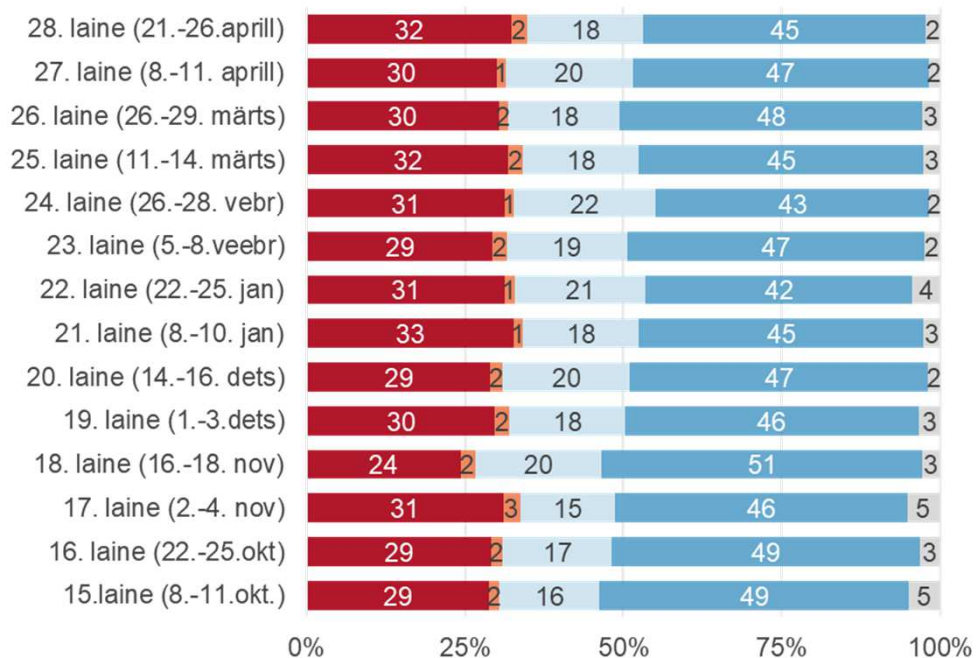
Kaugtöö

Töötavad vastajad, n=789 (varasemates lainetes 766-812 vastajat), %

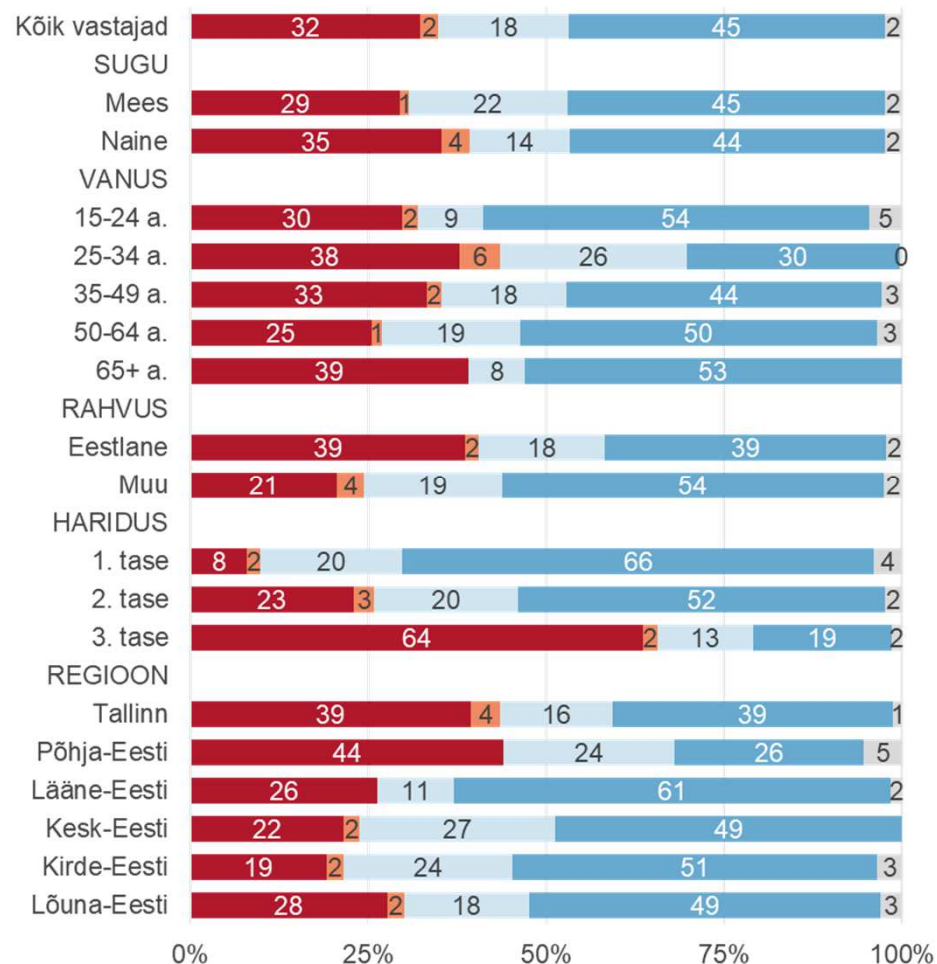
Kas Teie tööülesanded ja tööandja võimaldavad Teil vajadusel (nt koroonaviiruse ohu tõttu) teha kaugtööd?

Ajaline võrdlus

- Minu tööülesanded ja tööandja võimaldavad kaugtööd
- Minu tööülesanded võimaldavad kaugtööd, kuid tööandja mitte
- Minu tööandja võimaldab kaugtööd, kuid minu tööülesanded mitte
- Ei minu tööülesanded ega tööandja ei võimalda kaugtööd
- Ei oska öelda

Taustühmade võrdlus, 28. laine

Muutused töötamises viimase 3 kuu jooksul

Töötavad vastajad, n=789 (varasemates lainetes 795-812 vastajat), %

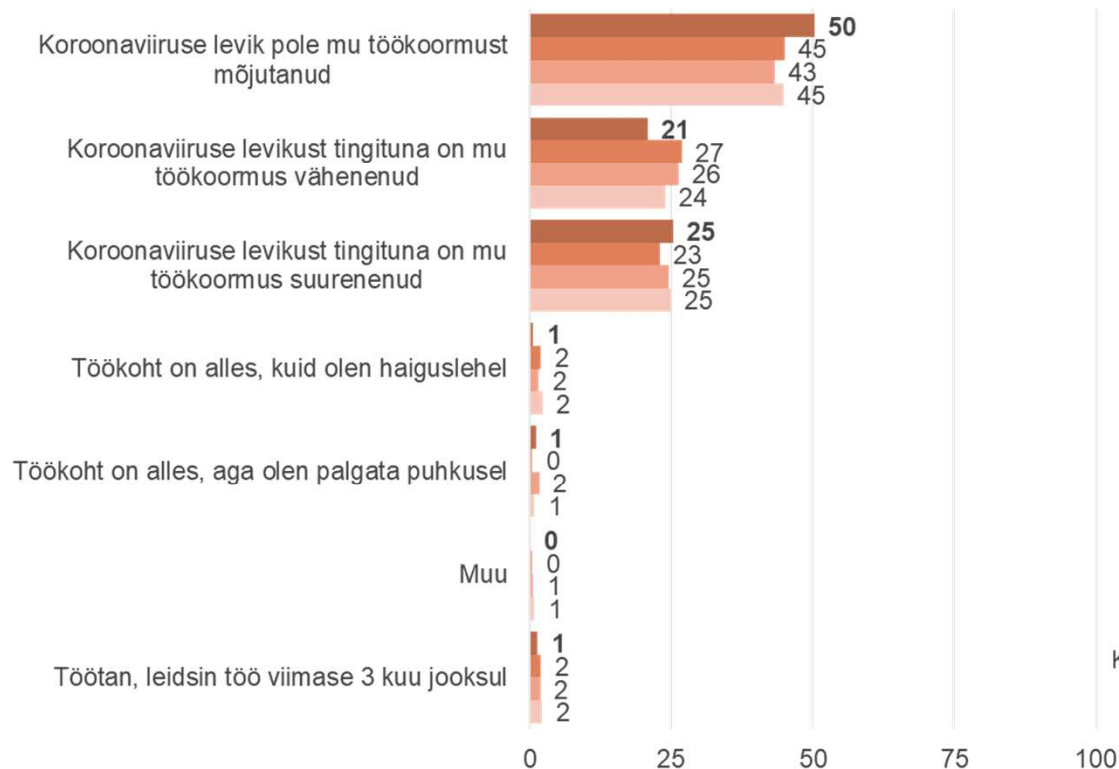
Taustrühmade võrdlus, 28. laine

Kas koroonaviiruse levik on viimase 3 kuu jooksul Teie töökoormust mõjutanud?

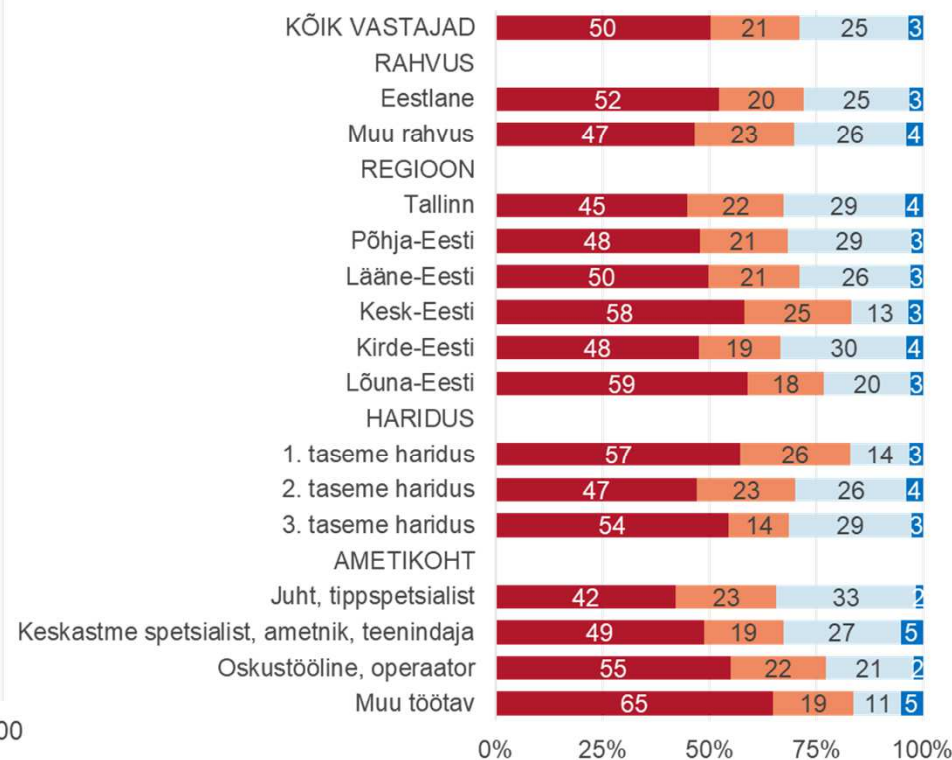
Kui jah, siis kuidas?

Ajaline võrdlus

■ 28. laine (21.-26.aprill) ■ 27. laine (8.-11. aprill) ■ 26. laine (26.-29. märts) ■ 25. laine (11.-14. märts)

■ Koroonaviiruse levik pole mu töökoormust mõjutanud
 ■ Koroonaviiruse levikust tingituna on mu töökoormus vähenenud
 ■ Koroonaviiruse levikust tingituna on mu töökoormus suurenenud
 ■ Muu

Kokkuvõte - 1

- Elanikest 70% kasutab koroonaviiruse kohta teabe saamisel kindlaid allikaid, mida peab usaldusväärseks. Antud teemal teabe saamisel on elanikele kõige olulisemateks infoallikateks jätkuvalt Eesti internetiportaaliid ja ERR kanalid (ETV saated ning ERR portaali).
- Elanike huvi koroonaviiruse teemaliste uudiste vastu on kevade jooksul pisut vähenenud: kui veebruari lõpus märkis 56% elanikest, et otsib teadlikult ja regulaarselt koroonaviiruse teemalisi uudiseid, siis aprilli lõpuks on vastav näitaja langenud 50 protsendini. Koroonaviiruse teemalisi uudiseid vältida soovivate inimeste osakaal on samas tõusnud 20 protsendilt 24 protsendini. Huvi koroonaviiruse-teemaliste uudiste vastu väljendavad keskmisest sagedamini eakad, samas kui neid uudiseid soovivad vältida pigem nooremad inimesed. Eestlaste huvi koroonaviiruse-teemaliste uudiste vastu on keskmiselt pisut madalam kui muudest rahvustest elanikel.
- Elanike rahulolu koroonaviirusega seotud olukorra lahendamiseega Eestis vähenes järsult veebruaris, kuid alates märtsi lõpust on rahulolu taas stabiilselt suurenenud. Võrreldes aprilli algusega on olukorra lahendamiseega rahul olevate inimeste osakaal suurenenud 43 protsendilt 55 protsendile. Keskmiselt kõige enam on olukorra lahendamiseega rahul 75-aastased ja eakamad elanikud.
- Alates märtsi lõpust on elanike ohutunne viiruse leviku suhtes stabiilselt vähenenud. Kui märtsi keskpaigas hindas koroonaviirusega seotud olukorda Eestis kriitiliseks 81% elanikest, siis aprilli alguseks oli see näitaja vähenenud 49 protsendini, aprilli lõpuks aga 33 protsendini. Samas on kasvanud nende inimeste osakaal, kes usuvad terava kriisi möödumist, kuid peavad ohutusabinõude järgimist jätkuvalt oluliseks (märtsi keskel 5%, aprilli alguses 35%, aprilli lõpus 52%). Muutumatuna on püsinud nende inimeste osakaal, kes usuvad kriisi täielikku möödumist (aprilli lõpus 3%) või seda, et olukord polegi kriitiline olnud ning sellele on üle reageeritud (9%). Selge seisukoht antud küsimuses puudub 2 protsendil elanikest.
- Jätkuvalt suhtuvad olukorda keskmisest tõsisemalt vanemaealised. Eestlastest peab olukorda kriitiliseks 39% ja mitte-eestlastest 22%. Võrreldes eestlastega on mitte-eestlased sagedamini seisukohal, et olukord polegi kriitiline olnud (nii arvab 6% eestlastest ja 15% mitte-eestlastest). Arvamust, et olukorrale on üle reageeritud, väljendavad keskmisest sagedamini ka 25-49-aastased, Kirde-Eesti elanikud, lastega peredes elavad, majanduslike toimetulekuraskustega või kõrge stressitasemega inimesed, ning inimesed, kel puudub koroonaviirusega otsene kokkupuude (pole ise nakatunud ega tea isiklikult ühtegi nakatunut).
- Elanike enesehinnanguline teadlikkus koroonaviiruse-vastastest meetmetest püsib samal tasemel mis aprilli alguses: 51% elanikest hindab end meetmetega hästi kursis olevaks, 42% on meetmetega üldjoontes kursis, 4% on veidi kursis, 1% pole üldse kursis ning 2% ei tunne teema vastu huvi. Kõrgem oli teadlikkus meetmetest märtsi lõpus, mil 58% elanikest hindas end meetmetega hästi kursis olevaks. Keskmisest sagedamini hindavad oma teadlikkust meetmetest heaks naised, eakad, mitte-eestlased ning Kirde-Eesti elanikud.

Kokkuvõte - 2

- Elanikest 44% on kehtivate ametlike koroonapiirangutega rahul, 29% toetab piirangute leevendamist ja 23% piirangute karmistamist. Selge seisukoht puudub 4 protsendil elanikest. Võrreldes aprilli algusega on piirangute karmistamise pooldajate hulk vähenenud (oli 33%) ning piirangute leevendamise toetajate hulk suurenenud (oli 22%). Meetmeid sobilikuks hindavate elanike osakaal püsib samal tasemel mis aprilli alguses (oli 41%). Piirangute karmistamise poolt on keskmisest sagedamini 65-aastased ja eakamad, piirangute leevendamise poolt aga 25-49-aastased. Soovi piirangute leevendamise järele väljendavad keskmisest sagedamini ka mitte-eestlased, Kirde-Eesti elanikud, ning inimesed, kelle peres on lapsi, kel on majanduslikke toimetulekuraskusi või kelle töökoormus on viiruse levikust tingituna vähenenud.
- Elanike enesehinnanguline hoolsus viiruse piiramiseks seatud ametlike suuniste järgimisel on võrreldes märtsiga pisut vähenenud: kui märtsi lõpus järgis 77% elanikest enda hinnangul kõiki kehtestatud suuniseid, siis aprilli lõpuks on see näitaja alanenud 73 protsendini. Elanikest 18% järgib enamikku suunistest (märtsi lõpus 16%), 5% järgib mõningaid suuniseid (märtsi lõpus samuti 5%) ning 3% suuniseid ei järgi (märtsi lõpus 2%). Võrreldes märtsi lõpuga on vähenenud kodus püsimine (53%→45%), ürituste/koosviibimiste vältimine (71%→66%) ning haigusnähtudega inimestega lähikontakti vältimine (74%→68%). Endisel tasemel püsib aga näiteks maskide kandmine, mis on ka kõige enam levinud meetmeks nakatumise vältimisel (maske kannab 91% elanikest).
- Keskmisest enam hoolsust suuniste järgimisel näitavad üles naised ning eakad. Võrreldes mitte-eestlastega järgivad eestlased suuniseid hoolsamalt (seda nt kodus püsimise osas). Samas tuleb arvestada, et teatud suuniste järgimine ongi mitte-eestlaste jaoks keerulisem; näiteks on neil vähem võimalusi kaugtööks (tulenevalt rahvusrühmade vahelistest erinevustest ametialases jagunemises). Peamiseks põhjuseks, mis suuniste järgimist takistab, hinnatigi kõige sagedamini töökohustuste täitmist. Küllaltki sageli peeti takistavaks teguriks ka perekondlike kohustuste täitmist (nt lähedaste/laste eest hoolitsemist).
- Maski kandmise ja koroonapiirangute vastu suunatud meeleavaldusi toetas aprilli alguses 12% ning aprilli lõpus 9% elanikest. Elanikest 73% oli aprilli lõpus selliste meeleavalduste vastu ning 18 protsendil puudub selge seisukoht. Selliseid meeleavaldusi toetavad keskmisest sagedamini mehed, 35-49-aastased, mitte-eestlased ning majanduslike toimetulekuraskustega inimesed.
- Võrreldes märtsi keskpaigaga on pisut vähenenud koroonaviirusesse nakatumise suhtes muret tundvate elanike osakaal (72%→66%) ning valmidus koroonaviiruse ohutusreeglite rikkumist nähes piirangute eirajale märkus teha (selleks valmis olevate inimeste osakaal on langenud 73%→68%). Enda käitumise mõju koroonaviiruse leviku piiramisele Eestis tervikuna teadvustab 81% elanikest (märtsi keskel 82%, muutust pole). Aprillikuu jooksul need näitajad märkimisväärselt muutunud pole.

Kokkuvõte - 3

- Positiivset suhtumist koroonaviiruse-vastasesse vaktsineerimisse väljendab 77% elanikest, sealjuures 29% on enda sõnul juba vaktsineeritud, 31% soovib kindlasti vaktsineerida ning 18% arvab, et ilmselt vaktsineeriks. Võrreldes jaanuari algusega, mil positiivset suhtumist vaktsineerimisse väljendas 63% elanikest, on soosiv suhtumine vaktsineerimisse ning vaktsineeritute osakaal pidevalt kasvanud. Vastumeelsus vaktsineerimise suhtes on kõrgeim noorimates vanuserühmades, sealjuures 15-24-aastastest ei soovi lasta end vaktsineerida 31%. Eestlastest on enda vaktsineerimise vastu 17% ja mitte-eestlastest 29%. Regionaalses võrdluses on vaktsineerimise vastaste osakaal jätkuvalt kõrgeim Kirde-Eestis (28%).
- Küsitletutest 13% märkis, et on (olnud) koroonaviirusesse nakatunud, 11 protsendil on olnud nakatunuid leibkonnaliikmete seas ning 15% on olnud mõne mitte-leibkonnaliikmest nakatunu lähikontaktne. Elanikest 46% pole olnud lähikontaktne, kuid tunneb isiklikult kedagi, kes on (olnud) nakatunud. Elanikest 22 protsendil puudub koroonaviirusega selline kokkupuude, st nad pole olnud ise nakatunud ega tea isiklikult ühtegi nakatunut. Mitte-eestlastest 19% ja eestlastest 10% märkis, et on (olnud) nakatunud. Regionaalses võrdluses on inimeste osakaal, kes on (olnud) nakatunud, kõrgeim Tallinnas (20%) ning Kirde-Eestis (18%), madalaim aga Lõuna-Eestis (6%).
- Uuringu andmetel esineb elanikest 28 protsendil depressiooni või muu meeleoluhäire sümptomeid, 24 protsendil ärevushäire sümptomeid ning 45 protsendil astenia (ehk vaimse kurnatuse) sümptomeid. Võrreldes märtsi lõpuga on vaimse kurnatuse sümptomitega elanike osakaal pisut vähenenud (toona 49%), kuid depressiooni või ärevushäire sümptomitega elanike osakaal püsinud muutumatuna. Vaimse tervise probleemide esinemine on üldjuhul seda levinum, mida noorema vanuserühmaga on tegu (kõige vähem esineb vaimse tervise probleeme vanuserühmas 65-74). Eelnimetatud vaimse tervise probleeme esineb keskmisest sagedamini majanduslike toimetulekuraskustega inimeste, õpilaste/üliõpilaste ning koduste/lapsehoolduspuhkusel olevate inimeste seas. Depressiooni sümptomeid esineb keskmisest sagedamini ka töötute seas, vaimse kurnatuse sümptomeid aga lastega peredes elavate inimeste seas.
- Elanike stressitase viimastel kuudel oluliselt muutunud ei ole – stressi on kogenud 77% elanikest, sealjuures 29% suurel või väga suurel määral. Sarnaselt muudele vaimse tervise probleemidele on ka stressi kogemine levinum nooremates vanuserühmades, sealjuures 15-24-aastastest on suurel määral stressi kogenud ligi pooled (52%). Keskmisest sagedamini kogevad stressi õpilased/üliõpilased, töötud, lapsehoolduspuhkusel/kodused, suurenenud töökoormusega või majanduslike toimetulekuraskustega inimesed.
- Seoses koroonaviiruse ohuga tunnetavad inimesed kõige sagedamini stressitekitavana viirusesse nakatumise ohtu (viie olulisema teguri seas märkis 55% elanikest) ning muid muresid enda või lähedaste tervisliku seisundi pärast (41%). Küllaltki levinud stressi põhjused on ka raskused vaba aja sisuka veetmisega (38%) ning mure tervishoiuteenuste vähese kättesaadavuse üle (31%). Võrreldes märtsi lõpuga on stressi põhjused jäänud üldjoontes samaks, kuid mõnevõrra on vähenenud mure tervishoiuteenuste kättesaadavuse üle. Võrreldes eestlastega tõid mitte-eestlased stressi tekitavate asjaolude seas sagedamini esile majanduslikke tegureid (nt kartust kaotada töö/sissetulek, samuti säästude puudumist), kuid ka tervishoiu- ja sotsiaalabi teenuste vähest kättesaadavust.

Kokkuvõte - 4

- Elanikest 7% on kogenud viimase 30 päeva jooksul perevägivalda, sealjuures 1% füüsilist vägivalda ning 6% vaimset vägivalda. Perevägivalda kogenud inimeste osakaal on keskmisest suurem 15-24-aastaste seas (14%), madalaim aga 65-aastaste ja eakamate seas (2%). Mida väiksema sissetulekuga elanikkonnarühmaga on tegu, seda suurem on perevägivalda kogenute osakaal. Ohvriabi telefonist 116006 on teadlik 50% perevägivalda kogenutest, ning see näitaja on võrreldes 2020. aasta aprilliga kasvanud (toona 37%). Perevägivalda kogenud eestlastest on ohvriabi telefonist teadlik 57%, mitte-eestlastest vastavalt 36%.
- Elanikest 42 protsendi sõnul on koroonaviirusega seotud olukord on vähendanud tema või tema perekonna sissetulekut. Võrreldes märtsi lõpuga on see näitaja pisut langenud (toona 49%). Sissetulekute vähenemist tunnetavad keskmisest sagedamini 50-64-aastased, mitte-eestlased, Kirde-Eesti elanikud, oskus- ja lihttöölised ning klienditeenindajad. Majanduslikke toimetulekuraskusi tunnetavate elanike osakaal tõusis viimase poolaasta kõrgeimale tasemele aprilli alguses (26%), kuid on aprilli lõpuks taas vähenenud 21 protsendini. Mitte-eestlaste seas esineb majanduslikke toimetulekuraskusi ligi kaks korda sagedamini kui eestlaste seas (mitte-eestlastest kogeb raskusi 34% ja eestlastest 15%). Regionaalses võrdluses on toimetulekuraskustega inimeste osakaal kõrgeim Kirde-Eestis (38%).
- Võimaluste osas kohalikult omavalitsuselt abi saada on elanikud pigem pessimistlikud: 27% elanikest usub et saaks vajadusel oma kohalikult omavalitsuselt tuge, 40% arvab, et mitte, ning 33% ei oska seisukohta võtta. Samas hindab vaid 21% elanikest end KOVi poolt pakutavate toetuste ja teenustega kursis olevaks ning 47% on enda hinnangul teadlik, kust KOVi pakutavate toetuste/teenuste kohta teavet otsida (viimastel kuudel märkimisväärselt muutust toimunud pole). Võrreldes eestlastega on mitte-eestlased KOVilt saadava abi suhtes pessimistlikumad, ning vähem kursis ka sellega, kust KOVi toetuste/teenuste kohta teavet otsida. Regionaalses võrdluses on hoiakuid kõige negatiivsemad ning infopuudus suurim Kirde-Eestis.
- KOVi poole abi saamiseks pöördunud inimeste osakaal on alates sügisest püsinud muutumatuna (3-4% piires). Neljandik abi küsinutest jäid saadud abiga täielikult rahule (st märkisid, et said lahenduse kõigile probleemidele).
- Kaugtööd on võimalik teha 32 protsendil töötajatest. Keskmisest suurem on kaugtöövõimalusega töötajate osakaal kõrgharidusega inimeste ning juhtide/tippspetsialistide seas. Eestlastest töötajatest on kaugtööd võimalik teha 39 protsendil, mitte-eestlastest töötajatest aga 21 protsendil. Töötavatest inimestest 50% hinnangul pole koroonaviiruse levik tema töökoormust mõjutanud, 25% hinnangul on koormus suurenenud ning 21% hinnangul vähenenud (võrreldes aprilli algusega on koormuse vähenemist tunnetavate töötajate osakaal langenud; toona 27%).
- Peamised trendid, mida saab viimastest uuringuvoorudest esile tuua, on elanike ohutunde jätkuv vähenemine ja kasvav toetus piirangute leevendamisele. Võrreldes märtsiga on pisut vähenenud ka piirangute järgimine. Positiivsena võib esile tõsta, et järjest suureneb elanike soov lasta ennast viiruse vastu vaksineerida.

Tellija: Sotsiaalministeerium

Tellija kontaktisik: Marianna Makarova

Teostaja: Turu-uuringute AS

Raport: Vaike Vainu

Veebiküsitluse haldamine: Kristel Merusk

Telefoniküsitluse haldamine: Angelina Oblikas

Tõnis Ormisson

Ankeedi tõlge ja programmeerimine: Irina Strapatsšuk

Andmetöötlus: Marina Karpištšenko

Pärnu mnt. 102, 11312 Tallinn

Tel: +(372) 585 29 700

turu-uuringute.eu

Fotod: Daniel Schludi / Unsplash